

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดี
กับบรรณานุกรมที่จัดทำ
ขึ้นเพื่อการนำความรู้ไปใช้

พจนานุกรม มะเร็งร้ายของสังคม

ชัย รุจนวงศ์

รมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

กระทรวงยุติธรรม

ได้รับการสนับสนุนจาก
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ผ้าองค์กรอาชญากรรม

มะเร็งร้ายของสังคม

วันชัย รุจนวงศ์

ได้รับคัดเลือกจากสภาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.)

ให้เป็นเอกสารวิจัยดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๖

■ ชุดวิชาการ

ผ้าองค์กรอาชญากรรม : มะเร็งร้ายของสังคม • วันชัย รุจนวงศ์
พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, สิงหาคม ๒๕๔๔
ราคา ๑๘๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

วันชัย รุจนวงศ์

ผ้าองค์กรอาชญากรรม กรุงเทพฯ มติชน ๒๕๔๔.
๓๓๔ หน้า

1 องค์กรอาชญากรรม

2 อาชญากรรมและอาชญากร : ชื่อเรื่อง

384

ISBN 974 - 323 - 526 - 4

บรรณาธิการ : ประสงค์ คงเมือง

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : กิตติวรรณ เท่งวิเศษ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : สุจิตน์ ทิมวัฒน์, ทัลลภ ตามสี

พิสูจน์อักษร : บุญพา มีระนะ

คอมพิวเตอร์กราฟิก : ปณพร อ่อนน้อม, สำราญ สังฆะมณี

ออกแบบปก : กฤษณะ กาญจนานภา

สำนักพิมพ์มติชน

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : ๑๒ ถนนเทศบาลนามาด ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๑๓๓๕ โทรสาร ๐-๒๕๔๙-๕๔๔๔

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองพิมพ์สี บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามาด ประชานิเวศน์ ๑ เขต
จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๐๐-๒๔๐๒

พิมพ์ที่ : บริษัทเรเวน พรินติ้ง กรุป จำกัด ๕๕๕ ซอย ต.ธรมินทร์ ๕ ถนนประชาอุทิศ แขวงสามเสนนอก เขต
ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๒๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๔-๔๐๓๐-๕ โทรสาร ๐-๒๒๗๔-๔๔๔๑, ๐-๒๒๗๔-๔๕๖๒

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นายปราโมทย์ ศิริเดช

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามาด ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๐๕, ๓๓๐๖ โทรสาร ๐-๒๕๔๐-๐๕๕๔

• www.matichonbook.com

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	๙
คำนำผู้เขียน	๑๒
บทที่ ๑	
ความหมายของคำว่าองค์กรอาชญากรรม	๑๗
ลักษณะขององค์กรอาชญากรรม	๑๙
สภาพปัญหาขององค์กรอาชญากรรมในประเทศไทย	๒๖
ประเภทกิจกรรมขององค์กรอาชญากรรมทั้งองค์กร ภายในประเทศและข้ามชาติ	๓๐
ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากองค์กรอาชญากรรม	๔๒
๑. ผลกระทบด้านสังคม	๔๓
๒. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	๔๙
๓. ผลกระทบทางด้านการเมือง	๕๘

การส่งผู้ร้ายข้ามแดน	๒๓๙
วิธีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน	๒๔๑
บทที่ ๔	
บทสรุป	๒๔๕
ข้อเสนอแนะ	๒๕๔
บรรณานุกรม	๒๖๖
ภาคผนวก	
ผนวก ก อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรม ข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร	๒๗๖
ประวัติผู้เขียน	๓๓๒

คำนำสำนักพิมพ์

เมื่อต้องการความหมายคำว่า “อาชญากรรม”

“พจนานุกรม ฉบับมติชน” ฉบับพิมพ์ครั้งแรก ๒๕๔๗ หน้า ๙๖๘ คอลัมน์ซ้ายมือ นับจากข้างล่างบรรทัดที่ ๑๐ ให้คำจำกัดความ คำว่า

อาชญากรรม น. การกระทำความผิดทางอาญา

การกระทำความผิดจากการก่ออาชญากรรมนับวันยิ่งเป็น ปัญหาใหญ่ของสังคมและมนุษยชาติ ส่งผลกระทบทางตรงและทาง อ้อมต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ ทำลายชีวิต ทรัพย์สินของผู้ตกเป็นเหยื่อ และความสงบสุขของสังคม ยิ่งกว่านั้นยังเป็นปัจจัยของปัญหาการคอร์รัปชันและบ่อเกิดของปัญหา ตามมาอีกมากมาย

การกระทำความผิดเข้าข่ายก่ออาชญากรรมมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้สิทธิพลข่มขู่ การฉ้อโกง การเรียกเก็บค่าคุ้มครอง

การรับจ้างฆ่าคน การลักพาตัว การรับจ้างทวงหนี้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้การพนันด้วยวิธีการรุนแรง การลักทรัพย์ การกระทำความผิด การทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ การค้ายาเสพติด การลักลอบค้าอาวุธ การลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน การลักลอบนำเข้าและค้าของหนีภาษี การค้ามนุษย์และการแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี การลักลอบนำเข้า หรือส่งออกคนต่างด้าว การฮั้วประมูลด้วยการใช้อำนาจข่มขู่หรือใช้กำลังหรือการใช้เครือข่ายทุจริต การลักลอบค้าโบราณวัตถุ การขโมยออกเงินจากสถาบันการเงิน การแทรกซึมเพื่อควบคุมธุรกิจเอกชนและธนาคารพาณิชย์ การควบคุมตลาดมืด การฟอกเงิน การจัดให้มีการพนัน การติดสินบนเจ้าหน้าที่ และยังมีกิจกรรมที่ผิดกฎหมายอื่นๆ อีกมาก

ผ่องศรีกรธอาชญากรรม : มะเร็งร้ายของสังคม ผลงานของวิเศษชัย รุจนวงศ์ อธิปัติกรรมพิณิจและคุ้มครองเล็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม เป็นงานวิจัยของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐ ร่วมเอกชน รุ่นที่ 16 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๖-๒๕๔๗ เรื่อง “องค์กรอาชญากรรม ผลกระทบต่อสังคมและความมั่นคง และมาตรการป้องกันและปราบปรามที่มีประสิทธิภาพ”

ผ่องศรีกรธอาชญากรรม : มะเร็งร้ายของสังคม ได้รวบรวมรายละเอียดว่าด้วยองค์กรอาชญากรรมไว้สมบูรณ์ ครอบคลุมและทันสมัยที่สุด จัดแบ่งหมวดหมู่เป็น ๔ หัวข้อใหญ่ คือ

๑. สภาพปัญหา ผลกระทบและมาตรการในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรม

๒. มาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมของต่างประเทศ

๓. มาตรการต่างๆ ในการเสริมสร้างศักยภาพในการป้องกัน

และปราบปรามองค์กรอาชญากรรมในประเทศไทย

๔. บทสรุปและข้อเสนอแนะไว้ด้วย

ในโลกทุกวันนี้ ถ้าติดตามข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีข่าวการก่ออาชญากรรมสม่ำเสมอและทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินมากมายมหาศาล

ปัญหาการก่ออาชญากรรมจึงเป็นปัญหาของสังคม ดังนั้นทุกสังคม ทุกประเทศต้องร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจัง จึงจะบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้

หนังสือฝ่าองศ์กรอาชญากรรม : มะเร็งร้ายของสังคม มีประโยชน์คุ้มค่าสมควรได้รับการเผยแพร่สู่ประชาชนรับรู้ในวงกว้าง โดยเฉพาะนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นคัมภีร์ศึกษา

สำนักพิมพ์มติชน

คำนำผู้เขียน

ปัญหาองค์กรอาชญากรรมเป็นปัญหาของประเทศไทยมาเป็นเวลานานควบคู่กับการทุจริตและคอร์รัปชัน และเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินกิจกรรมไปตามยุคสมัย จากลักษณะที่เป็นกลุ่มแก๊งโจรที่ไม่ซับซ้อนในอดีต ในปัจจุบันองค์กรอาชญากรรมได้พัฒนากระบวนการดำเนินการไปอย่างเป็นระบบและมีความซับซ้อนมากขึ้น ทำอันตรายแก่สังคมมากขึ้นและมีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ความเสียหายที่องค์กรอาชญากรรมก่อให้เกิดขึ้นกับสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคงของไทยมีมูลค่ามหาศาลยากที่จะประเมินออกมาได้อย่างชัดเจนว่าเป็นเท่าใด มีคำกล่าวที่น่าสนใจว่า

“หากประเทศไทยแก้ปัญหาองค์กรอาชญากรรมและคอร์รัปชันได้ ปัญหาอื่นจะไม่ยากที่จะแก้ไข” เนื่องจากทั้งสองปัญหานี้เป็นปัจจัยที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไทยไม่มีประสิทธิภาพ

ในอดีตประเทศไทยไม่ได้ให้ความสนใจมากนักในการสร้าง

กระบวนการและมาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้ป้องกันและปราบปราม องค์การอาชญากรรมเพราะผู้รักษากฎหมายและผู้มีอำนาจสามารถและ มักจะเลือกใช้กระบวนการนอกระบบในการจัดการกับองค์การอาชญา กรรม ซึ่งมีปัญหาในเรื่องดุลพินิจการเลือกใช้วิธีการดังกล่าวอยู่เสมอ แต่เมื่อได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบันซึ่งมีบทคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอย่างกว้างขวาง ทำให้วิธีการดัง กล่าวเป็นเรื่องทันสมัย เป็นเรื่องที่ประชาชนไม่ไว้วางใจเพราะอาจนำ มาใช้กับประชาชนผู้บริสุทธิ์และเป็นที่ดำเนินคดีของสังคมระหว่าง ประเทศในเรื่องสิทธิมนุษยชนอีกด้วย

ดังนั้นการสร้างและใช้วิธีการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่พึงประสงค์และเป็นความเร่งด่วนเพื่อให้ประเทศไทยเป็นนิติรัฐ (legal state) ซึ่งใช้หลักกฎหมายในการแก้ปัญหาซึ่งเป็นแนวทางที่ถูกต้องและยั่งยืน

การใช้กระบวนการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาองค์การอาชญา กรรมต้องอาศัยการศึกษาวิจัยที่ละเอียดและครอบคลุม โดยศึกษา จากประเทศต่างๆ ที่มีประสบการณ์ในการใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อต่อสู้กับองค์การอาชญากรรมมายาวนาน รวมทั้งการศึกษากฎ- หมายระหว่างประเทศของสหประชาชาติคือ อนุสัญญาต่อต้านองค์การ อาชญากรรมข้ามชาติซึ่งเป็นการระดมสมองผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลก มาจัดทำ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมายไทยโดยคำนึงถึง ประสิทธิภาพและความเข้ากันได้กับระบบและบริบทของกฎหมายไทย จากแนวทางของงานวิจัยนี้ได้ข้อเสนอแนะที่ค่อนข้างครบถ้วนและ ครอบคลุม

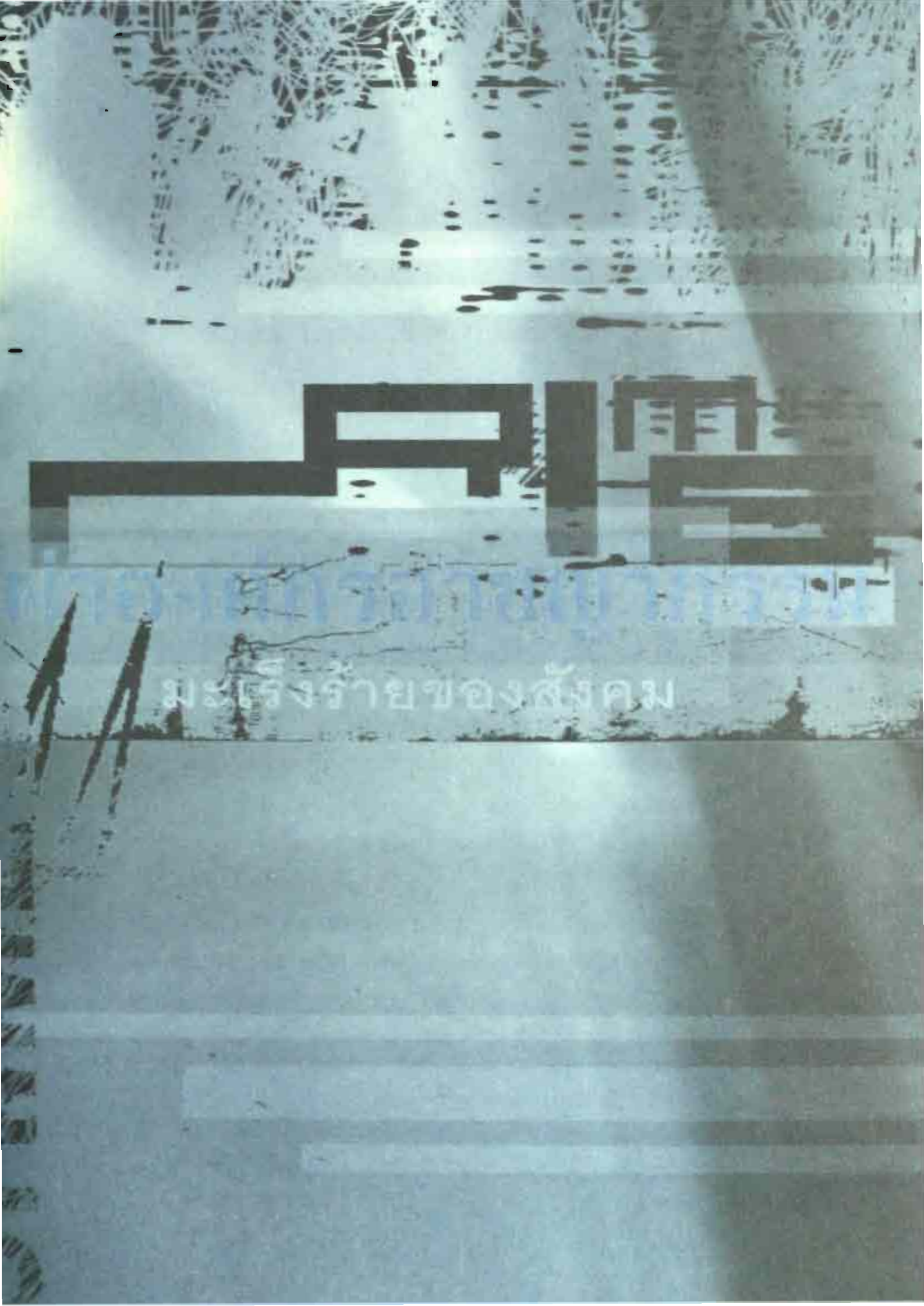
เนื่องจากประเทศไทยได้เป็นหนึ่งในกว่าร้อยสี่สิบประเทศที่ลง นามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้าม ชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และมีพันธกรณีที่จะต้องแก้กฎหมายให้

สอดคล้องและสามารถดำเนินการต่างๆ ที่เป็นบทบังคับในอนุสัญญา ซึ่งจะมีผลให้ประเทศไทยสามารถให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ ได้ และ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการในการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยจะแก้ไขกฎหมายในเรื่ององค์กรอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ ผลงานชิ้นนี้น่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากในกระบวนการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

ข้อมูลส่วนใหญ่ในงานวิจัยนี้ได้มาจากการวิจัยชุดโครงการ “การพัฒนามาตรฐานป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ” ซึ่งผู้เขียนเป็นหัวหน้าคณะวิจัย และชุดโครงการวิจัยฯ ดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ผู้เขียนหวังว่าผลงานชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขกฎหมายทุกฝ่าย และในการแก้ปัญห่องค์กรอาชญากรรมในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้า และสามารถแข่งขันในสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

นายวันชัย รุจนวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ม.ร.ร.ราชภัฏวชิรเวศน์

บทที่ ๑

สภาพปัญหา ผลกระทบ และมาตรการในการป้องกัน และปราบปรามองค์กรอาชญากรรมของไทย

ความหมายของคำว่าองค์กรอาชญากรรม

ก่อนเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีการให้ความหมายหรือคำนิยามของคำว่าองค์กรอาชญากรรมไว้มากมายตามความเข้าใจ ตามสถานการณ์และประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ ทั้งนี้มีทั้งที่เป็นคำนิยามในกฎหมายและคำนิยามที่ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในกรณีที่ไม่มีความหมายในกฎหมาย จากคำนิยามที่หลากหลายของประเทศต่างๆ ทำให้เกิดความแตกต่างและสับสนในวงการผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมร่วมกันและทำให้เกิดปัญหาความไม่ลงรอยกันในการจัดว่าอาชญากรรมประเภทใดเป็นสมาชิกองค์กรอาชญากรรม^๑

^๑ องค์กรอาชญากรรมในกฎหมายของสหรัฐอเมริกา (RICO) กฎหมายต่อต้านองค์กรอาชญากรรมของสหรัฐอเมริกา กำหนดความผิดประเภทที่สำคัญๆ และมีผลต่อรัฐและประชาชน และกำหนดว่าการกระทำความผิดในลักษณะนั้นสองครั้งในระยะเวลา ๑๐ ปี โดยไม่รวมระยะเวลาที่ถูกจำคุกเป็นกรณีที่เข้าข่ายกฎหมายนี้ ดู Title 18 U.S.C.A. (Article 1951-1968)

องค์การสหประชาชาติได้เล็งเห็นถึงความสับสนและอันตรายของปัญหานี้ จึงได้จัดให้มีการประชุมประเทศภาคีสมาชิกเพื่อร่างอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะเป็นองค์กรในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๓ และได้จัดให้ประเทศภาคีสมาชิกลงนามในอนุสัญญาดังกล่าวในเดือนธันวาคม ๒๕๔๓^๒ อนุสัญญาฯ ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าองค์กรอาชญากรรมว่า

“องค์กรอาชญากรรม” หมายถึงกลุ่มที่มีการจัดโครงสร้างของบุคคลสามคนหรือมากกว่าที่ดำรงอยู่เป็นระยะเวลาหนึ่งและที่มีการประสานการดำเนินงานระหว่างกัน โดยมีเป้าหมายในการกระทำอาชญากรรมร้ายแรงหนึ่งอย่างหรือมากกว่าหรือในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

นอกจากนิยามหลักนี้แล้ว อนุสัญญาฯ ยังมีคำนิยามที่อธิบายคำนิยามนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีกคือ

“อาชญากรรมร้ายแรง” หมายถึงกระทำการที่เป็นความผิด ซึ่งสามารถลงโทษโดยการทำให้สูญเสียเสรีภาพขั้นสูงสุดเป็นเวลาอย่าง

^๒ อนุสัญญาต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ของสหประชาชาติ (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime = Palermo Convention 2000) และพิธีสารต่อท้ายอนุสัญญาฯ อีก ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑ พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก ๒ พิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นทางบก ทะเล และอากาศ และ ๓ พิธีสารเพื่อต่อต้านการผลิตและการลักลอบค้าอาวุธ ชิ้นส่วน อุปกรณ์ และเครื่องกระสุนโดยผิดกฎหมาย ได้เสนอคำแปลอย่างไม่เป็นทางการของอนุสัญญานี้ไว้ในภาคผนวก

^๓ อนุสัญญาฯ ข้อ ๒

น้อย ๔ ปี หรือโดยโทษที่รุนแรงกว่าได้

“กลุ่มที่มีการจัดโครงสร้าง” หมายถึงกลุ่มที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยความบังเอิญ เพื่อกระทำความผิดโดยทันใด และไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดบทบาทของสมาชิกอย่างเป็นทางการ ไม่จำเป็นต้องมีความต่อเนื่องของการเป็นสมาชิกหรือมีโครงสร้างที่พัฒนาแล้ว^๕

จากคำนิยามของอนุสัญญาฯ ดังกล่าวทำให้เกิดคำนิยามสากลขึ้น เนื่องจากอนุสัญญาสหประชาชาติดังกล่าวมีฐานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งประเทศที่ลงนามและให้สัตยาบันเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาฯ นี้ จะต้องนำเอาคำนิยามและมาตรการต่างๆ ในอนุสัญญาฯ ไปปรับให้เป็นกฎหมายภายในของแต่ละรัฐเพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้ตามพันธกรณีที่ระบุในอนุสัญญาฯ ดังกล่าวซึ่งรวมทั้งต้องใช้คำนิยามที่สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ ด้วย

ปัจจุบันมีประเทศที่ลงนามในอนุสัญญาฯ ๑๔๗ ประเทศ^๖ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ดังนั้นคำนิยามว่าอะไรคือองค์การอาชญากรรมจึงเป็นคำนิยามสากลที่มีความชัดเจนและเป็นคำนิยามที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งจะทำให้ความสับสนในเรื่องความหมายหรือการจัดประเภทว่าอะไรเป็นหรือไม่เป็นองค์การอาชญากรรมหมดไปจากสังคมโลกและจะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันในการป้องกันและปราบปรามมากขึ้น

ลักษณะขององค์การอาชญากรรม

คุณลักษณะขององค์การอาชญากรรม องค์การอาชญากรรมเป็น

^๕ อนุสัญญาฯ ข้อ ๒

^๖ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ จากอินเทอร์เน็ต www.unodc.org/unodc/crime_cicp_signatures.html

การกระทำร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานของกลุ่มสมาชิกในการวางแผนและการดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือในกิจการที่มีวัตถุประสงค์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

องค์กรอาชญากรรมจะมีการจัดรูปแบบการกระทำผิดอย่างเป็นระบบ มีความเชื่อมโยงและแบ่งหน้าที่ในการทำงานกัน ปกปิดการดำเนินการเป็นความลับ และมีการใช้อิทธิพลทั้งทางด้านการเงินและความรุนแรงเพื่อให้การกระทำผิดได้ผลรวมทั้งการหลบเลี่ยงการตรวจสอบจับกุมของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังใช้อิทธิพลในการข่มขู่หรือฆ่าพยานรวมทั้งใช้การติดสินบนเจ้าหน้าที่ทุกระดับเพื่อช่วยเหลือในการกระทำผิดและให้หลุดพ้นความผิดอีกด้วย^๖

๑. องค์กรอาชญากรรมที่มีมาแต่ดั้งเดิม

องค์กรอาชญากรรมที่มีมาตั้งแต่ดั้งเดิม เป็นกลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดตั้งมาแต่สมัยโบราณ องค์กรอาชญากรรมที่สำคัญบางส่วนได้แก่

๑.๑ อังยี เป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ มีความมุ่งหมายอันมิชอบด้วยกฎหมาย เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕

๑.๒ มาเฟีย (Mafia) เป็นองค์กรอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ โดยมีจุดกำเนิดมาจากเกาะซิซิลี ประเทศอิตาลี และแพร่หลายไปในประเทศสหรัฐอเมริกา

๑.๓ ยากุซ่า (Yakuza) เป็นองค์กรที่มีมาแต่โบราณในประเทศญี่ปุ่น

^๖ พลตำรวจตรีวิเชียรโชติ สุกโชติรัตน์และพันตำรวจเอกทศเทพ นิราศบุตร. ประเภทอาชญากรรม เอกสารการสอนชุดวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาหน่วยที่ ๑-๗ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๑). หน้า ๙๘

และได้ปรับตัวเป็นองค์กรอาชญากรรมที่ทันสมัยประกอบอาชญากรรมต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน

๑.๔ ไทรแอดส์ (Triads) เป็นองค์กรที่มีมาแต่โบราณในจีน เริ่มจากการต่อต้านกับพวกแมนจูและเปลี่ยนแนวมาประกอบอาชญากรรม ปัจจุบันยังก่ออาชญากรรมต่อเนื่อง ซึ่งได้แตกสาขาออกเป็นกลุ่มต่างๆ มีพื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่ใน ฮองกง มาเก๊า จีน และประเทศอื่นในแถบเอเชียโดยแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่ม ๑๔ เค เป็นต้น

๒. องค์กรอาชญากรรมรุ่นใหม่

องค์กรอาชญากรรมรุ่นใหม่ เป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีจัดตั้งขึ้นและพัฒนารูปแบบขึ้นมาและดำเนินกิจกรรมภายในระยะเวลายุคปัจจุบัน กลุ่มองค์กรอาชญากรรมที่สำคัญ ได้แก่

๒.๑ กลุ่มองค์กรอาชญากรรมโคลัมเบียซึ่งค้าโคเคน (Columbia Cartel) มีอำนาจอิทธิพลสามารถสู้รบกับกองกำลังของรัฐบาลได้และเป็นผู้ผลิตโคเคนส่งขายไปทั่วโลกโดยมีตลาดใหญ่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา

๒.๒ กลุ่มองค์กรอาชญากรรมรัสเซีย ซึ่งมีมานานและทำกิจกรรมหลายอย่างแต่มาทำกิจกรรมแพร่หลาย มีประสิทธิภาพ เป็นอันตรายต่อสังคมโลกมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อสหภาพโซเวียตล่มสลาย และหน่วยงานทางทหารของรัสเซียต้องลดขนาดลงเพราะปัญหาด้านงบประมาณ

เจ้าหน้าที่ทหารหน่วยพิเศษซึ่งได้รับการฝึกฝนให้เป็นหน่วยกำจัดศัตรูซึ่งส่วนหนึ่งเป็นสมาชิกองค์กรสืบราชการลับ KGB เข้าร่วมกับขบวนการองค์กรอาชญากรรมเพราะต้องการรายได้ในสังคมรัสเซียซึ่งวุ่นวายและสับสนในช่วงของการเปลี่ยนผ่านระบบเศรษฐกิจและการปกครอง สมาชิกกลุ่มนี้ทำหน้าที่กำจัดฝ่ายตรงข้าม

สมาชิกบางส่วนได้รับการฝึกฝนในด้านวิทยาการขั้นสูง นำความรู้พิเศษนี้มาใช้ในการก่ออาชญากรรม และทำให้องค์กรอาชญากรรมของรัสเซียเป็นอาชญากรที่มีความรู้ได้รับการฝึกมาเป็นอย่างดี จึงมีประสิทธิภาพในการกระทำความผิดอย่างมาก องค์กรอาชญากรรมรัสเซียส่วนใหญ่เป็นการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับอาชญากรที่ทำกิจกรรมผิดกฎหมายต่างๆ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่มีขอบข่ายกฎหมาย”

๒.๓ กลุ่มค้ายาเสพติดของขุนซ่า ซึ่งผลิตและค้ายาเสพติดโดยอ้างว่าเพื่อหาทุนในการสู้รบเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชจากรัฐบาลพม่า และส่งยาเสพติดไปทั่วโลกโดยเฉพาะเฮโรอีน เบอร์ ๔ ตราสิงโตคู่เหยียบลูกโลก ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นเฮโรอีนที่มีคุณภาพดีที่สุดในโลก

การส่งออกไปยังต่างประเทศส่วนใหญ่ส่งผ่านประเทศไทยและจีนทางฮ่องกง ทำให้ไทยได้รับผลกระทบอย่างมาก ต่อมาขุนซ่าเข้ามอบตัวต่อทางการพม่าและลูกน้องระดับผู้นำใกล้ชิดของขุนซ่าจำนวนกว่าสิบคน ถูกรัฐบาลไทยจับและส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปดำเนินคดียังประเทศสหรัฐอเมริกาตามแผนปฏิบัติการ “กับดักเสือ” (The Tiger Traps Operation)^๔

^๔ Finckenauer, J. O. and Voronin, Y. A. The Threat of Russian Organized Crime, U S Department of Justice, Office of Justice Programs, National Institute of Justice (2001)

^๕ ผู้วิจัยได้ร่วมกับคณะอัยการสำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้รับตัวลูกน้องของขุนซ่าจำนวน ๑๔ คนซึ่งถูกจับตัวในประเทศไทยแล้วดำเนินคดีต่อศาลอาญาเพื่อส่งตัวบุคคลทั้งหมดเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปประเทศสหรัฐอเมริกา ในระหว่างปี ๒๕๔๐ ถึง ๒๕๔๓ และปรากฏว่าลูกน้องของขุนซ่าทั้งหมดถูกส่งตัวไปดำเนินคดียังประเทศสหรัฐอเมริกาในข้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๔ กลุ่มว่ำแดงซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าแทนที่พื้นที่อิทธิพลของกลุ่ม
ขุนส่ำและผลิตยำบ้ำหรือเมทแอมเฟตำมีนเป็นงำนหลักส่วใหญ่ส่งขำย
ในประเทศไทยและทำให้ประเทศไทยประสบปัญหำอย่ำงมำกจนถึง
ปัจจุบัน

๒.๕ กลุ่มค้ำยำเสพติดอำฟกำนีสถำน เป็นกลุ่มที่ผลิตยำเสพติด
เฮโรอินแม้จะมีคุณภาพด้อยกว่ำเฮโรอินที่ผลิตในบริเวณส่ำมเหล็ยม
ทองค้ำแต่ขำยร่ำคำถูกกว่ำและภูมิประเทศเป็นบริเวณที่รัฐบาลไม่
ส่ำมรถเข้าไปถึงเพรำะเป็นเทือกเขำกั้นด่ำร

นอกจำกกลุ่มที่กล่ำวมำนี้อย่ำงมีกลุ่มองคํกรอชญำกรรรมอีกมำกที่
เข้าลักษณะค้ำนิยำนของอนุสํญญำฯ ซึ่งปฏิบัติกรผิดกฎหมำยอยู่ท่ว
โลกรวมทั้งในประเทศไทย เช่น แก้งลูกหมู แก้งลูกแพะ และแก้งหั่วงู ที่
กระทำกรค้ำมนุษย์เพื่อกำรค้ำประเวณี เป็นร่งงำนทาส หรือล้กลอบ
นำคนหลบหนีเข้าเมือง

นักวิชำกรส่วใหญ่มีความเห็นตรงกันว่ำกลุ่มองคํกร
อชญำกรรรมม้กจะมีลักษณะต่อไปนี้

ไม่มีอุดมกรรณ์ หรือเป้ำหมำยทำกรเมือง

มีการจัดล่ำดับชั้นองคํกร

มีสมำชิกจำนวนจำกัดหรือเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

มีการดำนเนินงำนอย่ำงต่อเนื่อง

ใช้วิธีกรที่ผิดกฎหมำย หรือใช้ควำมรุนแรง หรือขมขู่และกรติด

สินบน

มีการก้ำหนดหน้าที่และกรแบ่งงำนกันทำอย่ำงชัดเจน

มีลักษณะเป็นกรผูกขำด

มีกฎข้อบ้งค้บระหว่ำงสมำชิกที่ชัดเจนรวมถึงข้อก้ำหนดในกร
ปฏิบัติงำนที่เป็นควำมลับ

๓. ความแตกต่างระหว่างองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมปกติ^{*}

การดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมปกติมีความแตกต่างกัน ดังนี้

๓.๑ ผู้กระทำความผิด

อาชญากรรมปกติ ผู้กระทำความผิดอาจมีคนเดียว หรือหลายคน แต่เป็นลักษณะร่วมกันกระทำความผิดเพียงครั้งเดียวหรือเป็นครั้งคราว ไม่มีการจัดตั้งไม่มีการควบคุมหรือตรวจสอบกันอย่างเข้มงวด ผู้กระทำส่วนใหญ่จะเป็นผู้ลงมือกระทำความผิดเอง อาจลงมือตั้งแต่การคิดวางแผนลงมือกระทำความผิดหรือใช้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำความผิดแทน หรืออาจกระทำความผิดโดยผ่านบุคคลอื่นในลักษณะตัวแทน แต่มักจะไม่มีความสัมพันธ์ซับซ้อน

องค์กรอาชญากรรม ผู้กระทำความผิดหรือร่วมคบคิดกันกระทำความผิดมีหลายคนแต่ละคนแบ่งแยกหน้าที่กันรับผิดชอบ มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ปกปิดและมีการตัดตอนความรู้ในข้อมูลเท่าที่จำเป็น มีระบบการควบคุมอย่างเคร่งครัด ผู้บงการหรือตัวการใหญ่จะอยู่เบื้องหลังอาจจะเข้าร่วมในขั้นตอนการคิด การวางแผน หรืออาจมอบหมายให้ระดับรองลงไปเป็นผู้คิดวางแผนแทน โดยตัวผู้บงการคอยควบคุมอยู่เบื้องบน ผู้ลงมือทำความผิดส่วนใหญ่จะเป็นลูกน้องระดับล่าง (street

^{*} ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ในเอกสารสรุปสถานการณ์การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ อ้างอิงงานของประธาน วัฒนวานิชย์และวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์. “การใช้ถ้อยคำในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่มีการจัดตั้งในลักษณะองค์กรและพิธีสารแนบท้าย” (รายงานการวิจัยการพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ระยะที่ ๒ สถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด, ๒๕๔๖). หน้า ๓๐-๓๒.

level) ผู้ลงมือทำผิดกับผู้เป็นหัวหน้าหรือผู้ที่ได้รับผลประโยชน์แท้จริงจากการกระทำผิดเป็นคนละคนกัน

๓.๒ พฤติกรรมในการกระทำผิด

อาชญากรรมปกติ พฤติกรรมในการกระทำผิดหรือวิธีการกระทำผิดของอาชญากรรมปกติมักจะไม่มี ความสลับซับซ้อน มีการแบ่งงานกันทำบ้าง แต่ไม่มีการจัดโครงสร้าง ไม่ได้ทำผิดร่วมกันเป็นประจำ ระบบการติดต่อสื่อสารมักใช้รูปแบบการสื่อสารปกติไม่ปิดลับการเตรียมการเพื่อปกปิด หรือพรางการกระทำผิดมักไม่แนบเนียน เทคนิค วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำผิดเป็นแบบธรรมดาทั่วไป

องค์กรอาชญากรรม ส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมในการกระทำผิดเป็นกระบวนการหรือมีรูปแบบการกระทำผิดที่สลับซับซ้อน จัดตั้งองค์กรเพื่อกระทำผิดกฎหมาย ในองค์กรมีการจัดระบบป้องกันการสืบสวนลงโทษจากฝ่ายเจ้าหน้าที่อย่างพร้อมมูล คือมีการจัดลำดับขั้นของบุคคลที่ร่วมกระทำผิดไว้เป็นขั้นๆ แต่ละระดับรู้จักคุ้นเคยเฉพาะบุคคลที่ตนติดต่อ หรือเกี่ยวข้องด้วยเท่านั้น การสั่งการหรือการสื่อสารจะใช้ระบบการสื่อสารในทางลับหรือใช้รหัส เพื่อป้องกันมิให้บุคคลภายนอกรับรู้ ในองค์กรมีระบบการควบคุมและรักษาความลับอย่างเคร่งครัด ผู้ใดผิดพลาดจะได้รับการลงโทษจากองค์กรอย่างรุนแรง

เมื่อถูกจับกุมถ้าหารับสารภาพและปกปิดข้อมูล ไม่ขัดทอดถึงบุคคลอื่นๆ จะได้รับการช่วยเหลือทั้งตัวเองและครอบครัว ถ้าขัดทอดหรือให้การที่เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจะถูกตามแก้แค้น และมีระบบดัดสันพันธ์และพยานหลักฐานที่อาจพาดพิงถึงตัวการใหญ่ไว้อย่างรัดกุม โดยจัดลำดับขั้นของผู้ร่วมกระทำผิดด้วยการมอบหมายงานกันเป็นทอดๆ

แต่ละระดับจะรู้จักเฉพาะบุคคลที่ตนติดต่อกับเท่านั้นไม่รับรู้ข้อมูลอื่นๆ แม้ว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดจะรับสารภาพหรือให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ ก็เป็นเพียงส่วนที่ตนรู้เท่านั้นซึ่งไม่เพียงพอที่จะสืบสาวไปถึงตัวการใหญ่ได้ ผู้ที่จะเข้าถึงตัวการใหญ่ได้มีเฉพาะบุคคลสนิทและได้รับความไว้วางใจจริงๆ เท่านั้น ใช้ระบบสั่งการเป็นทอดๆ บางกลุ่มใช้รหัสลับในการสั่งงานซึ่งเป็นที่รู้จักกันในหมู่ผู้ที่ติดต่อกันเท่านั้น หรือเป็นการสั่งการเฉพาะตัว ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการดักฟังทางโทรศัพท์หรือการเปิดจดหมายหรือโทรเลข ข้อมูลหลักฐานเหล่านั้นส่วนใหญ่ไม่สามารถนำมาเป็นพยานหลักฐานได้เพราะการใช้รหัสในการติดต่อดังกล่าว

องค์กรอาชญากรรมยังจัดให้มีระบบควบคุมและจัดการกับบุคคลที่เป็นภัยต่อองค์กรอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันการขัดทอด เช่น หากยอมรับและรับโทษ ก็จะได้รับ การดูแลทั้งผู้กระทำผิดและครอบครัวเป็นอย่างดีพร้อมทั้งรายได้ประจำ แต่หากขัดทอดหรือให้การต่อเจ้าหน้าที่ ทั้งตนเองและครอบครัวอาจได้รับอันตรายถึงชีวิต ผู้กระทำผิดเกือบทั้งหมดจึงไม่มีผู้ใดกล้าขัดทอดตัวการใหญ่จะไม่เข้าร่วมในการกระทำความผิดหรือเข้ามาเกี่ยวข้องหรืออยู่ใกล้เหตุการณ์ในการกระทำความผิด ไม่ว่านจะเป็นขั้นตอนใด

สภาพปัญหาขององค์กรอาชญากรรมในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งมีลักษณะร้ายแรงและยากต่อการปราบปราม ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่อจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติอย่างชัดเจนและจริงจัง แม้ว่าจะมีกฎหมายต่อต้านยาเสพติดหลายฉบับ กฎหมายมาตรการการป้องกันและปราบปรามการฟอก

เงิน กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี และกฎหมายต่อต้านการค้าหญิงและเด็ก

แต่กฎหมายเหล่านี้และกฎหมายที่มีอยู่เดิมล้วนถูกบัญญัติขึ้นเพื่อจัดการกับอาชญากรที่เป็นปัจเจกบุคคล ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อดำเนินการกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมจะมียกเว้นก็เฉพาะกฎหมายบางมาตรา เช่น กฎหมายอาญาบทที่ว่าด้วยอั้งยี่ แต่เป็นเพียงกฎหมายเดี่ยว มาตราเดี่ยวโดดๆ ไม่มีมาตรการทางกฎหมายอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอื่นมาเสริมให้การใช้กฎหมายมาตราดังกล่าวมีประสิทธิภาพ เป็นการยากที่จะนำเอามาตราเดี่ยวๆ มาใช้จัดการกับองค์กรอาชญากรรมซึ่งมีระบบการจัดการและโครงสร้างภายในองค์กร ชับซ้อน มีอิทธิพล ใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือและมีวิธีการปกปิดการกระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้ช่วยเหลือในการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรม

รวมทั้งมีการวางแผนมาอย่างดี มีการตัดตอนการทำผิดไม่ให้สาวไปถึงตัวการที่แท้จริงได้ ดังนั้นการบังคับใช้กฎหมายต่อกรณีดังกล่าวจึงไร้ผล องค์กรอาชญากรรมสามารถอาศัยช่องว่างของกฎหมาย การคอร์รัปชันและอิทธิพลเพื่อหลบเลี่ยงกฎหมายได้ และไม่เกรงกลัวการบังคับใช้กฎหมายของรัฐ

รูปแบบการเจริญเติบโตขององค์กรอาชญากรรมในประเทศไทยส่วนใหญ่เริ่มต้นมาจากการกระทำความผิดเล็กน้อยแล้วขยายตัวไปกระทำความผิดอย่างอื่นที่ให้ผลกำไรมากกว่าสร้างบารมีสะสมสมัครพรรคพวกเพื่อขยายการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ เข้าหาผู้มีอำนาจเพื่อให้การคุ้มครองหรือช่วยเหลือโดยการติดสินบนด้วยวิธีต่างๆ

เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนที่ขาดจรรยาบรรณอาศัยโอกาสอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ร่วมขบวนการหรือกระทำการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลเหล่านั้น เพราะต้องการผลประโยชน์ตอบแทน ใช้การติดสินบนหรือ

พยายามซื้อสื่อมวลชนเพื่อปกป้องธุรกิจผิดกฎหมายของตนเองและโจมตีผู้อื่น ขยายตัวเข้าไปครอบครองธุรกิจที่ถูกกฎหมายเพื่อฟอกเงิน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี หรือเพื่อเป็นฐานระยะยาวทางด้านการเงิน

เข้าไปมีส่วนร่วมในการเมืองทุกระดับเพื่อปกป้องธุรกิจทั้งผิดและถูกกฎหมาย และเพื่อการทุจริตในรูปแบบต่างๆ ใช้อิทธิพลและความรุนแรงเกื้อกูลธุรกิจที่ถูกกฎหมายของตน ทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้า หรือเพื่อกำจัดคู่แข่ง อาชญากรรม ที่มีลักษณะจัดตั้งเป็นองค์กรหรือองค์อาชญากรรมในประเทศไทยนั้นมีรูปแบบลักษณะที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล เป็นผู้มีอิทธิพลในเขตพื้นที่ที่แน่นอนและมีผลประโยชน์จากการทำผิดกฎหมาย

รัฐบาลปัจจุบันของนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้มีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งตามคำนิยามของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติของสหประชาชาติ^{๑๑} ใกล้เคียงกันอย่างยิ่งกับความหมายของคำว่า “ผู้มีอิทธิพล” ที่รัฐบาลได้ให้คำนิยามไว้และมุ่งมั่นที่จะปราบปราม คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๓๙/๒๕๔๖^{๑๒} ได้ระบุความหมายของผู้มีอิทธิพลและพฤติกรรมที่เข้าข่ายผู้มีอิทธิพลไว้ในผนวก ก ของคำสั่งดังกล่าวว่า

ผู้มีอิทธิพล หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำรงตนด้วยการกระทำการด้วยตนเอง หรือใช้จ้างวาน สนับสนุนการกระทำการใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรืออยู่เหนือกฎหมาย ซึ่งโดยปกติพฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิดอาญาอยู่แล้ว แต่ผลของการกระทำนั้นเป็นการฉีกคะแนนองส่งผลกระทบในวงกว้างต่อสังคม ก่อให้เกิด

^{๑๑} อนุสัญญาฯ ข้อ ๒

^{๑๒} คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๙/๒๕๔๖ เรื่องการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖

**ควมรํคณ ควมเสยหย ควมหวดกลว หรือกรสรํงเครือ
ข่ย ขยยผล ซึ่งบ่อนทํลยเศรษฐกิจ สํคม กรเมือง หรือชด
ตอควมสบเรยบรือย หรือศีลธรรมอันดีของประชชน**

ผู้ซึ่งมีอิทธิพลอจมีกรดํเนินกรเป็นเครือข่ย ประกอบด้วย
ผู้มีอิทธิพลที่อยู่เบื้องหลัง กองกํล้งหรือเครืองมือ (มือป็นรับจํง
บริวร) แนวนร่วมหรือผู้สนับสนุน (ขํรชกร เจํหน้ํที่ของรฐ นํกร
เมืองระดับตํงๆ)

พฤติกรณที่เข้ํข่ยผู้มีอิทธิพลที่สํคญ ได้แกํ

๑. ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาสเสพติด
๒. ผู้มีอิทธิพลในการฮั่วประมูลและชดขวงกรเสนอ/แข่งขัน
รคในกรประมูลงนของทงรชกร
๓. ผู้มีอิทธิพลเรยกรับผลประโยชน์จกคิวรจกรยณนนต์ และ
รณนนต์รับจํงผิดกฏหมย
๔. ผู้มีอิทธิพลเรยกรับผลประโยชน์จกโรงงน รํนคํ สณน
บริกร และสณนประกอบการตํงๆ
๕. ผู้มีอิทธิพลลํกลอบขนสินคํหนึ่ภาชีนํมนเถือน นํมนปาล์ม
เถือน บุหรื/สุรเถือน และรับไกล่เกลียกรนํเข้ํสินคํผิดกฏหมย
๖. ผู้มีอิทธิพลลํกลอบจัดให้มีบ่อนกรพนัน โต๊ะพนันบอล หวย
ไต้ดิน จัปยี้กั ตูมํ ตูจกรกลไฟฟ้ํ ผิดกฏหมย
๗. ผู้มีอิทธิพลคํหนึงและเด็ก บังคับคํประเวณีโสเภณีเด็ก
๘. ผู้มีอิทธิพลลํกลอบนํคนเข้ํ-ออกและอยู่ในรชอณนจกร
โดยผิดกฏหมย
๙. ผู้มีอิทธิพลจ้อโกงหลอกลวงประชชนไปทํงนตํงประเทศ
๑๐. ผู้มีอิทธิพลหลอกลวงตํมตุนนํทอเทีย
๑๑. ผู้มีอิทธิพลมือป็นรับจํง
๑๒. ผู้มีอิทธิพลรับจํงทวงหนึ่ด้วยการข่มขู่หรือใช้กํล้ง

๑๓. ผู้มีอิทธิพลลักลอบค้าอาวุธ

๑๔. ผู้มีอิทธิพลที่บุกรุกที่ดินสาธารณะ และหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑๕. ผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากการรับไถ่เกลี้ยหรือคุ้มครองการกระทำผิดบนเส้นทางหลวงและหรือสาธารณะ

จากลักษณะผู้มีอิทธิพลที่กระทำความผิดทั้ง ๑๕ ประการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ ผู้กระทำเกือบทั้งหมดต้องเป็นขบวนการที่มีเครือข่ายตั้งแต่สามคนขึ้นไป ต้องมีการจัดตั้งหรือรวมกลุ่มกันชั่วระยะเวลาหนึ่ง โดยมีการแบ่งหน้าที่กันทำและมีจุดประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรง เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ดังนั้นการที่รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ประกาศนโยบายและดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพล มีผลเป็นการปราบปรามองค์กรอาชญากรรม เพียงแต่เป้าหมายในการปราบปรามยังจำกัดอยู่เพียงในฐานความผิดสืบหาประเภทไม่ครอบคลุมความผิดอื่นที่เข้าข่ายองค์กรอาชญากรรมตามความหมายของอนุสัญญาฯ ที่อยู่นอกเหนือจากสืบหาประเภทที่ประกาศไว้ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าผู้มีอิทธิพลในความหมายของคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๑๓๙/๒๕๔๖ ก็คือองค์กรอาชญากรรมที่ปฏิบัติการในประเทศไทยนั่นเอง ไม่ว่าจะทำกิจกรรมในประเทศหรือข้ามชาติ

ประเภทกิจกรรมขององค์กรอาชญากรรมทั้งองค์กรภายในประเทศและข้ามชาติ

กิจกรรมผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรมที่สำคัญได้แก่การใช้อิทธิพลข่มขู่ การฉ้อโกง การเรียกเก็บค่าคุ้มครอง การรับจ้างฆ่าคน การลักพาตัว การรับจ้างทวงหนี้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้การพนันด้วย

วิธีการรุนแรง การลักขโมย การกรรโชกทรัพย์ การชิงทรัพย์ การทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ การค้ายาเสพติด การลักลอบค้าอาวุธ การลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน การลักลอบนำเข้าและค้าของหนีภาษี การค้ามนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การลักลอบนำเข้า หรือส่งออกคนต่างด้าว การฉ้อราษฎร์ด้วยการใช้อำนาจข่มขู่หรือใช้กำลัง หรือการใช้เครือข่ายทุจริต การลักลอบค้าวัตถุโบราณ การยักยอกเงินจากสถาบันการเงิน

การแทรกซึมเพื่อควบคุมธุรกิจเอกชนและธนาคารพาณิชย์ การควบคุมตลาดมืด การฟอกเงิน การจัดให้มีบ่อนการพนันโดยใช้กำลัง คุ่มครองหรือการจัดเครือข่ายรายใหญ่ การใช้กำลังจำนวนมากเข้าทำลาย ไล่ที่ผู้อยู่เดิมออก หรือรื้อร้านค้าในบริเวณใจกลางเมืองอย่างถูกต้องโดยรับจ้างจากผู้ว่าจ้างเพื่อผลประโยชน์ การติดสินบนเจ้าหน้าที่และยังมีกิจกรรมที่ผิดกฎหมายอื่นๆ อีกมาก ซึ่งไม่อาจนำมาระบุไว้ได้หมดในที่นี้ เพื่อให้เห็นลักษณะการดำเนินการกิจกรรมและความรุนแรงขององค์กรอาชญากรรมที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันชัดเจนยิ่งขึ้น จึงนำเสนอลักษณะขององค์กรอาชญากรรมที่สำคัญเพื่อเป็นตัวอย่าง ในที่นี้นำเสนอภาพขององค์กรอาชญากรรมจีนซึ่งเรียกกันว่า Chinese Organized Crime หรือ COC เนื่องจากเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีบทบาทมากในเอเชีย และ La Cosa Nostra ซึ่งเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีขนาดใหญ่และมีกิจกรรมมากในประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. องค์กรอาชญากรรมในทวีปเอเชีย

องค์กรอาชญากรรมในทวีปเอเชียมีอยู่มากมายหลายองค์กร บางองค์กรเป็นองค์กรที่เก่าแก่ อยู่มานาน มีกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหลายประการและดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมายแพร่หลายเชื่อมโยงหลายประเทศ และเป็นปัญหาสำคัญของประเทศต่างๆ ในแถบเอเชีย หลายองค์กรมีเครือข่ายการติดต่อประสานการกระทำผิดกฎหมายต่อเนื่องเชื่อมโยง

กับองค์กรอาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา หนึ่งในองค์กรอาชญากรรมที่มีกิจกรรมผิดกฎหมายกว้างขวางและสร้างปัญหามาก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามากที่สุดคือ

องค์กรอาชญากรรมจีนหรือที่เรียกว่า Chinese Organized Crime (COC) ซึ่งจะทำให้เห็นถึงการพัฒนาการ เครือข่ายอาชญากรรมที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและกิจกรรมที่ผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรมในเอเชีย และยังได้ศึกษาถึงความเกี่ยวพันขององค์กรนี้กับองค์กรอาชญากรรมอื่นอีกสี่องค์กรคือ “Triads” “Tongs” “Street Gangs” และ “American Chinese Organized Crime Groups”

๑.๑ Triads เป็นการรวมตัวของชาวจีนที่รักชาติและต้องการต่อสู้เพื่อปลดแอกชาวจีนจากผู้ปกครองซึ่งเป็นชาวแมนจูที่ยกกองทัพเข้ามายึดประเทศจีนและล้มล้างราชวงศ์เดิมซึ่งเป็นเชื้อสายจีน คือราชวงศ์หมิงและตั้งตัวเป็นกษัตริย์โดยตั้งราชวงศ์ใหม่ขึ้นคือราชวงศ์ชิงในปี ค.ศ. ๑๖๔๔ ทำการปกครองประเทศจีนด้วยความกดขี่ ชาวจีนเดิมซึ่งถือตัวว่าเป็นกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมสูงกว่าชาวแมนจูต่างเจ็บแค้นในความพ่ายแพ้ และต้องการล้มล้างราชวงศ์แมนจู เพื่อให้ราชวงศ์เชื้อสายจีนได้กลับมาปกครองกันเองอีกครั้งหนึ่ง

จึงได้รวมตัวกันต่อต้านราชวงศ์แมนจู ชาวจีนได้ก่อตั้งสมาคมลับขึ้นเพื่อต่อต้านการปกครองของแมนจูและเรียกตัวเองว่า Hung Mun หรือ Triads และใช้สัญลักษณ์เป็นรูปสามเหลี่ยม โดยให้ความหมายความถึงความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออกระหว่างสวรรค์ โลก และมนุษย์ การจัดตั้งแต่เดิมไม่มีความประสงค์ที่จะก่ออาชญากรรมแต่ได้จัดรูปแบบเป็นสมาคมซึ่งเป็นที่ยินยอมของชาวจีนในสมัยนั้น แต่เนื่องจากกิจกรรมในการต่อต้านผู้ปกครองประเทศจึงต้องทำกิจกรรมโดยไม่เปิดเผยและปิดลับและใช้วิธีการติดต่อสื่อสารในการจัดขั้นตอนและมีพิธีการสาบานเพื่อความจงรักภักดีต่อองค์กร มีระดับชั้นการบังคับบัญชา

ผู้ปฏิบัติงำนจะรู้จักเฉพาะคนที่ทํำงำนด้วย แต่ไม่รู้จักคนอื่นในส่ายอื่นขององคํกรมำนก

การติดตอใช้สัญลักษณ์และรหัสลับเป็นหลัก สม่ำคมลับนี้ตั้งขึ้นในรำนปี ค.ศ. ๑๖๗๔ โดยมีวัตถุประสงค์ในท่ำงการเมือง สม่ำชิกจะติดตอกันโดยใช้โคลงกลอนที่มีความหมำยเป็นพิเศษและสามารถระบุสถานะของสม่ำชิกได้ มีรูปแบบพิธีการในการดำนเนินการ ตลอดจนการใช้สัญลักษณ์ในการดำนเนินงำน ซึ่งบำนส่วยังคงมีการใช้อยู่ตอมาจนทุกวันนี้

ทุนในการดำนเนินกิจกรรมตอด้ำนแมนจู สม่ำคม Triads ใช้วิธีการขอบริจาคสนับสนุนจากผู้มีฐานะดีหรือกลุ่มพ่อค้ำ และใช้วิธีการปล้นหรือข่มขู่บังคับจากผู้ที่ได้ประโยชน์จากการค้ำกับรัฐบาลแมนจู ในระยะตอมาเมื่อมีค้ำใช้จ่ำยมำกขึ้นมีการเรียไรมำกขึ้น ผู้ที่ไม่บริจาคจะถูกกล่ำวห่ำวว่าไม่รักขำติและจะใช้วิธีการบังคับด้วยควำมรุนแรง ผู้ที่บริจาคจะได้รับควำมคุ้มครอง

ในช่วงปี ค.ศ. ๑๘๔๐ ถึง ค.ศ. ๑๙๑๒ ภายหลังกการปฏิวัติที่ล้มเหลวและถูกปราบปรำมอย่างรุนแรง สม่ำชิกของ Triads ได้แตกกระจัดกระจายออกจำกจีนและลี้ภัยออกไปอยู่ต่งประเทศ เช่น ประเทศในภูมิภาคอินโดจีน ประเทศมำเลเชีย และฮ่องกง ในระยะเวลำดังกล่าววัตถุประสงค์ได้เปลี่ยนจำกวัตถุประสงค์ในท่ำงการเมืองไปเป็นการประกอบอชญำกรรรม และนำเอำวิธีการเรียกเก็บค้ำคุ้มครองมำใช้ในการดำนเนินกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนขำวจีนในประเทศนั้นๆ

เพื่อสร้ำงฐำนและตั้งรกรำกในที่ใหม่ เพื่อปกป้องกลุ่มของตนเอง และเพื่อหารำยได้ให้แก่วรรคพวกกกลุ่มสม่ำคมและตนเอง อำศัยกระบวนการจัดตั้งและกฎระเบียบที่มีมำแต่เดิมมำใช้ในการจัดองคํกรในประเทศที่อพยพไปอยู่ใหม่ และเริ่มขยำยตัวเข้าไปในกิจการที่ผิดกฎ-

หมายแต่ทำรายได้สูง เช่น การควบคุมการค้าประเวณี การพนันและตลาดแรงงาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๒ เป็นต้นมา

สมาคม Triads ที่ได้เปลี่ยนสภาพจากองค์กรทางการเมืองมาเป็นองค์กรอาชญากรรมที่ประกอบอาชญากรรมเต็มรูปแบบ มีการดำเนินกิจกรรมของสมาคมในรูปแบบของมิชชันนารี มีลำดับขั้นตอนการบังคับบัญชาและมีการแบ่งงานกันทำ มีหัวหน้าใหญ่และหัวหนารองเรียกว่า พี่ใหญ่ พี่ที่สองและที่สามเป็นต้น การดำเนินกิจการขยายไปถึงการค้ายาเสพติด ควบคุมตลาดมืดในด้านต่างๆ นอกจากการเก็บค่าคุ้มครองแล้ว กิจกรรมใดที่มีรายได้ดีก็อาจมีการบังคับขอร่วมทุนด้วย

หลังจากปี ค.ศ. ๑๙๔๗ สมาชิกของสมาคม Triads ได้แยกตัวออกไปตั้งสมาคมใหม่หลายสมาคม ที่เป็นที่รู้จักคือ แก๊ง ๑๔ เค^{๑๖} ซึ่งดำเนินกิจการอยู่ในฮ่องกง มาเก๊า จีนและประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้^{๑๗} นับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๙ เป็นต้นมา สมาชิกของ Triads ได้หลบหนีจากประเทศจีนไปยังฮ่องกง ไต้หวัน สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และ

^{๑๖} เมื่อไม่นานมานี้มีข่าวใหญ่เกี่ยวกับแก๊ง 14K คือข่าวที่กลุ่มนี้จับตัวลูกมหาเศรษฐีของจีนมาเรียกค่าไถ่หลายร้อยล้านบาท ต่อมาทางการจีนได้ร่วมมือกับทางการมาเก๊าจับตัวหัวหน้าแก๊ง 14K ได้ และทางรัฐบาลมาเก๊าจะส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนให้กับจีน กลุ่ม 14K พยายามต่อต้านและขัดขวางการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจนถึงกับดำเนินการก่อการจลาจลกลางเมืองมาเก๊า มีการปิดถนนและเผารถยนต์และบ้านเรือน ต่อสู้กับเจ้าหน้าที่อย่างหนัก ทางกรมมาเก๊าต้องส่งกำลังทหารเข้าไปปราบใช้เวลาถึงสามวันกว่าจะรักษาความสงบได้ การจลาจลคราวนี้เป็นข่าวไปทั่วโลก ต่อมาหัวหน้าแก๊งที่ถูกส่งไปดำเนินคดีที่จีนถูกพิพากษาประหารชีวิตและทางการจีนได้ประหารชีวิตไปแล้ว กรณีนี้ทำให้เห็นถึงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมอาชญากรรมของกลุ่ม ที่ยังมีกิจกรรมอย่างมากมาย และรวมถึงการค้ายาเสพติดทั้งเฮโรอีนและยาบ้าจากสามเหลี่ยมทองคำด้วย โดยขนส่งผ่านจีนและฮ่องกง ออกไปยังประเทศทางโลกตะวันตก นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องอย่างมากกับกิจกรรมการลักลอบพาคนจีนหลบหนีเข้าไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรปโดยตรงจากจีนและบางส่วนมาผ่านประเทศไทย

ทวีปอเมริกาเหนือ ที่เป็นที่รู้จักดีคือ “Fuk Ching Gang” ซึ่งเป็นแก๊งใหญ่ที่สุดที่ดำเนินกิจกรรมผิดกฎหมายในนิวยอร์กและมีที่มั่นอยู่ในย่านไชน่าทาวน์ของนิวยอร์ก^{๓๓}

๑.๒ Tongs เป็นองค์กรที่จัดตั้งในลักษณะของกลุ่มวิชาชีพหรือกลุ่มวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นของชาวจีนอพยพ แต่สมาชิกของ Triads ที่หลบหนีจากประเทศจีนอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาและใช้เป็นการรวมกลุ่มและเป็นสมาคมขององค์กรอาชญากรรมเพื่อทำกิจกรรมผิดกฎหมาย สมาคม Tongs ได้ก่อตั้งที่สหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ ๑๙ เป็นต้นมา

โดยมีวัตถุประสงค์ดั้งเดิมของชาวจีนอพยพเพื่อทำกิจกรรมที่ถูกกฎหมายในทางการเมืองและเศรษฐกิจ ช่วยเหลือชาวจีนอพยพและชุมชนชาวจีนด้วยกันในการทำธุรกิจและเป็นการรวมพลังต่อรองกับทางการหรือกลุ่มค้าอื่นเจ้าของถิ่น ไม่ใช่ Tongs ทั้งหมดจะเป็นองค์กรอาชญากรรม แต่ Tongs หลายสมาคมเข้าร่วมในกิจกรรมองค์กรอาชญากรรมหรือเป็นองค์กรอาชญากรรมเอง

ในระยะแรก Tongs ยังผูกพันกับ Triads และให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ Triads เพื่อล้มล้างราชวงศ์ชิง ต่อมาเมื่อสมาชิกของ Triads เข้ามามีบทบาทในการจัดตั้งสมาคมในลักษณะเดียวกับ Tongs ตั้งสมาคมใหม่ๆ ขึ้นมาอีกกว่าร้อยสมาคม

สมาคมเหล่านี้จำนวนมากเริ่มเข้าไปมีบทบาทการประกอบอาชีพธุรกิจที่ผิดกฎหมายในย่านค้าขายของคนจีนในสหรัฐ และเข้าไปควบคุมบ่อนการพนัน การค้าฝิ่น การค้าประเวณี และประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายอื่นๆ รวมถึงการเก็บค่าคุ้มครองด้วย ด้วยการชักกลุ่มองค์กร

^{๓๓} Finckenauer; J. O. Chinese Transnational Organized Crime : The Fuk Ching, National Institute of Justice, International Center (2004) เข้าถึงข้อมูลได้ทางอินเทอร์เน็ตจาก www.ojp.usdoj.gov/nij/international/chinese.html

อาชญากรรมวัยรุ่นโดยเฉพาะพวก street gangs ที่มีความผูกพันกันทางเชื้อชาติและถิ่นกำเนิดเป็นเครื่องมือในการใช้ความรุนแรง โดยทั้งสองฝ่ายต่างได้ประโยชน์จากกัน^{๑๑}

๑.๓ Street Gangs เริ่มวิวัฒนาการขึ้นในช่วงปลาย ค.ศ. ๑๙๖๐ หลังจากที่ผู้อพยพชาวเอเชียจำนวนมากได้อพยพเข้าไปในประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้อพยพเหล่านี้มักตกเป็นผู้ด้อยโอกาส ไม่มีสิทธิเช่นคนพื้นถิ่นหรือชาวจีนที่เกิดในประเทศนั้น ผู้อพยพส่วนมากจะเป็นผู้ใช้แรงงานที่ไร้ฝีมือและไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ อาศัยกระจัดกระจายในย่านคนจีนและมักจะยากจนขาดแคลนไม่มีสวัสดิการสังคม และไม่มีความรู้ที่จะทำงานที่มีรายได้สูง ถูกดูถูกเหยียดหยามจากคนจีนด้วยกันเองและคนอเมริกัน

ทำให้เกิดความไม่พอใจและแตกแยกกับชาวจีนที่เกิดในสหรัฐอเมริกา จึงรวมกลุ่มกันเป็น street gangs เพื่อช่วยเหลือกันและต่อสู้กับชาวจีนที่เกิดในสหรัฐอเมริกา

บางกลุ่มของ street gangs ตั้งตนเป็นอิสระและเริ่มประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมาย ในขณะที่บางกลุ่มเข้าไปผูกพันกับ Tongs และ Triads และเข้าไปร่วมประกอบอาชญากรรมโดยเป็นผู้ลงมือทำงานให้กับกลุ่มทั้งสอง

๑.๔ กลุ่มองค์กรอาชญากรรมชาวจีนหรือ Chinese Organized Crime groups (COC) เป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีอิทธิพลในสหรัฐอเมริกา ปัจจุบัน องค์กรนี้แยกกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันได้สองลักษณะคือ กลุ่มที่เป็น American-Chinese ซึ่งเป็นชาวจีนที่มีรกรากและเกิดในสหรัฐอเมริกาที่รวมตัวกัน และกลุ่ม Triads ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่ยังไม่ได้สัญชาติเป็นส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาในสหรัฐอเมริกา

แต่การดำเนินงานของ COC เป็นอิสระไม่ผูกพันกับ Triads หรือ

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน

Tongs แต่มีความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนผลประโยชน์ในการประกอบธุรกิจทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายและในบางกรณีอาจมีข้อพิพาทกันเมื่อเกิดกรณีการมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือมีการข้ามพื้นที่กัน แต่ทุกองค์กรจะระวังในการสร้างความไม่สงบเพราะจะทำให้เจ้าหน้าที่เฟื่องเลี้ยงและเข้ามาจัดการปราบปรามเนื่องจากการใช้ความรุนแรง ดังนั้นทุกกลุ่มจะพยายามใช้การเจรจากันเป็นหลักโดยดูอำนาจการต่อรองและกำลังของแต่ละฝ่ายในการตกลงเรื่องผลประโยชน์ กิจกรรม หรือพื้นที่

ธุรกิจของ COC จะมีหลากหลายทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ตั้งแต่การดำเนินกิจการก๊าดตาการ การดำเนินการขายส่งอาหารหรือเครื่องใช้ในลักษณะผูกขาด และกิจการที่ผิดกฎหมายมีตั้งแต่การเข้าไปคุมบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายในฐานะผู้ถือหุ้นและการเรียกค่าคุ้มครองหรือเปิดและดำเนินการบ่อนการพนันที่ผิดกฎหมาย การเปิดช่องโศกณี ค้ายาเสพติด ให้อุ้มเงิน กรรโชก ฟอกเงิน ประกอบธุรกิจก๊าดตาการ ไนต์คลับ กิจการค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์ และอื่นๆ อีกมาก

อาจสรุปได้ว่ากิจการใดที่ทำกำไรได้มากและเร็ว กลุ่มนี้จะพยายามแทรกซึมเข้าไปดำเนินการทั้งการทำให้เองหรือเข้าบังคับขอร่วมด้วยในฐานะหุ้นส่วนและการให้ความคุ้มครอง^{๑๕}

๒. องค์กรอาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา

ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ องค์กรอาชญากรรมที่เรียกว่า

^{๑๕} ประธาน วัฒนวิณัยย์และวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ . “การใช้ถ้อยคำในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่มีการจัดตั้งในลักษณะองค์กรและพิธีสารแนบท้าย. “(รายงานการวิจัยการพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ระยะที่ ๒ สถาบันกฎหมายอาญาล้านงานอัยการสูงสุด, ๒๕๔๖). หน้า ๒๗.

“Mafia” ได้กำเนิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา โดยมีรากฐานมาจากกลุ่มตระกูล Mafia ซึ่งมีรกรากอยู่ในเกาะ Sicily ชาติต่างๆ ได้ผลัดเปลี่ยนกันเข้ายึดครองเกาะนี้ เช่น ตุรกี ฝรั่งเศส และสเปน และมักถูกกระทำการข่มเหงโดยทหารและเจ้าหน้าที่ของชาติที่ยึดครอง

กลุ่ม Mafia จะมีลักษณะความผูกพันทางสายเลือดเป็นญาติในบริเวณเดียวกันและรักศักดิ์ศรี มีการต่อสู้กับทหารฝรั่งเศสที่ยึดครองเกาะซิซิลีในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ โดยอ้างว่าคำว่า “Mafia” เป็นคำย่อมาจาก “Morte alla Francia Italia anella” ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “Death to the French is Italy’s Cry” และแปลเป็นไทยว่า “ความตายของชาวฝรั่งเศสเป็นสิ่งที่ชาวอิตาลีให้ร้องยินดี”

อีกตำนานหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องเล่าที่ โจ โบนันโน (Joe Bonanno) หัวหน้าตระกูลมาเฟียตระกูลหนึ่งชอบเล่าถึงคำว่ามาเฟีย ว่ามีที่มาจากกรณีที่ทหารฝรั่งเศสข่มขืนและฆ่าเด็กหญิงชาวซิซิลี มารดาของเด็กหญิงนั้นวิ่งร่ำร้องให้ไปตามหมู่บ้านต่างๆ พร้อมกับร้องตะโกนคำว่า ma fia, ma fia ซึ่งแปลว่าลูกสาวของฉันๆ ไปตลอดทาง ทำให้กลุ่มชาวซิซิลีลุกขึ้นต่อสู้กับกองทหารฝรั่งเศสและมีการฆ่ากองทหารนั้น^{๑๖}

การต่อสู้จึงรุนแรงขึ้นและต่อเนื่อง^{๑๗} ต่อมาในยุคที่เกาะซิซิลี

^{๑๖} Sifakis., Carl, *The Mafia Encyclopedia*, Facts On File, Inc., New York, N.Y., USA. (1987), p. 210

^{๑๗} อิทธิพลของกลุ่ม Mafia ในเกาะซิซิลียังปรากฏอยู่อย่างชัดเจน เมื่อรัฐบาลอิตาลีเป็นเจ้าภาพจัดให้มีพิธีลงนามในอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ รัฐบาลอิตาลีเจตนาให้มีการลงนามในเมือง Palermo ซึ่งเป็นเมืองหลวงของเกาะซิซิลี ใจกลางแดนอิทธิพลของ Mafia ในระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้วิจัยได้เดินทางไปกับคณะรัฐบาลไทยในการร่วมลงนามในอนุสัญญาฯ ได้เห็นและได้รับข้อมูลว่ารัฐบาลอิตาลีต้องใช้กำลังทหารและตำรวจประมาณหนึ่งหมื่นคนพร้อมอาวุธหนักในการรักษาความปลอดภัยการประชุมครั้งนี้ที่มีผู้แทนชาติต่างๆ ประมาณสองพันคนไปร่วมประชุมและลงนาม

อยู่ภายใต้การปกครองของอิตาลี มุสโสลินีได้ปราบปรามการต่อต้าน และพวกตระกูล Mafia ต่างๆ อย่างหนักและรุนแรง โดยมีเจตนาจำกัด ให้หมดสิ้นไป ทำให้มีการอพยพครั้งใหญ่ไปอยู่สหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะ ไปที่นิวยอร์กตามพวกที่ได้อพยพไปก่อนแล้ว โดยเริ่มแรกนั้นมีกลุ่ม Mafia ตระกูลต่างๆ อพยพไปอยู่และรวมกลุ่มเป็นตระกูลเพื่อทำกิจกรรม และหารายได้ ซึ่งต่อมาได้ขยายกิจการไปถึงการกระทำกิจกรรมหลากหลายทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย

คำว่า Mafia ยังมีปัญหาว่าหมายความว่าอะไร จากการศึกษาพบว่าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ไม่ตรงกันนัก ประธาน วัฒนวาณิชย์ระบุว่า มาจากภาษาอิตาลี Mafioso หมายถึงคำสั่งจากนรก บางแหล่งอ้างว่า คำนี้เกิดขึ้นในสมัยที่เกาะซิซิลีถูกยึดครองโดยพวกตุรกี และชาวซิซิลี ต้องหลบไปลี้ภัยตามถ้ำในเขาบนเกาะ และใช้คำว่า Mafioso หมายถึง ความถึงกลุ่มผู้ลี้ภัย (Refuge) หลายแหล่งอ้างว่าเป็นคำที่หมายถึง การรักษากฎระเบียบที่ดี การรักษาศักดิ์ศรีด้วยการตอบโต้ผู้ที่กระทำการอันไม่เป็นธรรมต่อต้านด้วยความรุนแรงและการปกป้องพวกพ้องที่อ่อนแอกว่า

การดำเนินกิจการในอเมริกาของกลุ่ม Mafia มีการกระทำอาชญากรรมร้ายแรงมากมาย และในความเป็นพื้นที่เมืองทำให้เกิดการแย่งพื้นที่กันและเกิดการต่อสู้ระหว่างตระกูลเพื่อแย่งชิงพื้นที่อิทธิพลในการหากิน

รวมทั้งในบางกรณีมีการฆ่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเพราะเจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวไปเข้ากับตระกูลที่เป็นศัตรูกับตระกูลตน การกระทำเหล่านี้เป็นการกระทำที่สืบสวนได้ว่าเป็นการกระทำของ Mafia ทางภาครัฐเริ่มรับรู้ถึงขบวนการอาชญากรรมแต่ยังไม่มีความเข้าใจการจัดการและค่านิยมตลอดจนวิธีการบริหารดำเนินการขององค์กร Mafia มากนัก

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ Joseph Valachi หนึ่งในสมาชิกสำคัญ

ของ Mafia ตระกูลหนึ่งถูกจับ และตัดสินใจให้ความร่วมมือเปิดโปงปฏิบัติการและโครงสร้างการจัดการขององค์กรอาชญากรรมตลอดจนกิจกรรมต่างๆ และได้ให้การต่อคณะกรรมการของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาชุดที่มีนาย McClellan เป็นประธาน (The McClellan Committee) ว่าเขาเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมที่มีชื่อเรียกว่า La Cosa Nostra หรือ LCN ซึ่งเป็น Mafia ที่ดำเนินการในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งพิธีการสาบานตนว่าจะเก็บความลับขององค์กรไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

ซึ่งเรียกคำสาบานหรือคำมั่นสัญญานี้ว่า omerta (คำนี้หากแปลตามตัวอักษรแล้วหมายความว่า “manliness” หรือ “ศักดิ์ศรีลูกผู้ชาย”)“^{๙๙} การเปิดเผยรายละเอียดทั้งหมดทำให้เจ้าหน้าที่สหรัฐเข้าใจโครงสร้างขององค์กร Mafia ดีขึ้นและทำให้ประชาชนทั่วไปรู้จักกลุ่ม Mafia อิตาลีที่มาจากเกาะซิซิลีมากขึ้น“^{๑๐๐} ต่อมาได้มีการนำคำให้การของ Valachi มาพิมพ์เป็นหนังสือและทำเป็นภาพยนตร์ ทำให้ประชาชนทั่วไปรู้จักกับองค์กร Mafia มากขึ้น

La Cosa Nostra เป็นพัฒนาการขององค์กรอาชญากรรมในสหรัฐอเมริกา ที่ดำเนินการอยู่ในนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากซิซิลี และตระกูล Mafia ยังคงอยู่ในซิซิลี และได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน“^{๑๐๑} ในระยะแรกยังมีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่าง Mafia ในสหรัฐอเมริกากับในเกาะซิซิลี แต่ภายหลังห่างเหินและแทบไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

J. Edgar Hoover อดีตผู้อำนวยการ FBI ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง

^{๙๙} Sifakis., Carl, เรื่องเดียวกัน หน้า ๒๕๐.

^{๑๐๐} Maas, P. The Valachi Paper, Battam Book, New York, N.Y., USA. (1969)

^{๑๐๑} ประธาน วัฒนวานิชย์และวิระศักดิ์ แสงสารพันธ์ เรื่องเดิม หน้า ๒๙.

ตำแหน่งอนุกรรมการของสมาชิกรัฐสภาแห่งสหรัฐอเมริกาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ La Cosa Nostra ว่า La Cosa Nostra เป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกาเป็นองค์กรที่มีระเบียบวินัยเข้มงวด และประกอบอาชญากรรมทุกประเภท La Cosa Nostra มีลักษณะของอาชญากรที่รวมกันอยู่แบบครอบครัว (Family)^{๒๑} มีหัวหน้าใหญ่ (boss) ทำหน้าที่ควบคุม “ครอบครัว” และมีอำนาจในการตัดสินใจที่เด็ดขาด

และมีการแบ่งระดับการบังคับบัญชาเป็นลำดับชั้นลดหลั่นลงมา คือ underboss และ senior advisor หรือ consigliere และมี capos จำนวนหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ควบคุมลูกสมุนที่เปรียบได้กับทหาร (soldiers)

เป็นสมาชิกของ LCN ซึ่งเป็นชาวอิตาลีโดยกำเนิดเข้าไปควบคุมพื้นที่ที่มีอาณาเขตชัดเจน และร่วมมือกับองค์กรอาชญากรรมอื่นๆ ทั้งในระดับระหว่างประเทศและระดับประเทศ มีการดำเนินงานที่ปกปิดและเป็นความลับ^{๒๒}

William Sullivan รองผู้อำนวยการ FBI ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งในหนังสือของเขาที่มีชื่อ *The Bureau: My Thirty Years in Hoover's FBI* ว่า “พวกมาเฟียมีอิทธิพลมากเกินไป มากจนกระทั่งกำลังตำรวจทั้งเมือง หรือแม้แต่สำนักงานนายกเทศมนตรีทั้งสำนักงานยังตกอยู่ภายใต้การควบคุมของพวกมาเฟีย นั่นเป็นเหตุผลที่ว่าทำไม Hoover จึงไม่ยอมให้เราจัดการกับพวกมาเฟีย เขากลัวว่าพวกเราจะจัดการพลาดเขาให้เหตุผลว่าจะไปเสี่ยงทำไม ให้รอไว้จนกว่าเราจะถูกบังคับให้ต้อง

^{๒๑} La Cosa Nostra ประกอบด้วยครอบครัวประมาณ ๒๔ ครอบครัว มีฐานที่ตั้งในเมืองต่างๆ ทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา มีรายได้จากการดำเนินกิจกรรมผิดกฎหมายถึงหกสิบล้านเหรียญสหรัฐต่อปี

^{๒๒} ประธาน วัฒนวานิชย์และวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์. เรื่องเดิม หน้า ๒๙-๓๐.

ดำเนินการเพราะถูกเปิดโปงต่อสาธารณะว่าเราไม่ได้ทำอย่างที่ควรทำ”^{๒๓}

การยกตัวอย่างองค์กรอาชญากรรมทั้งในเอเชียและในสหรัฐอเมริกาเพื่อให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาและพัฒนาการและกิจกรรมตลอดจนถึงผลกระทบที่รุนแรงที่เกิดจากการกระทำขององค์กรอาชญากรรมต่อสังคม ทำความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทั้งสังคมเศรษฐกิจ ความมั่นคง และความสงบสุขของประชาชนอย่างยิ่ง จำเป็นต้องหาทางปราบปรามที่ได้ผลและต่อเนื่องเป็นระบบโดยใช้กฎหมาย

องค์กรอาชญากรรมอื่นๆ ส่วนใหญ่มีแบบแผนที่ใกล้เคียงกับที่ยกมานี้

แต่การดำเนินการของกลุ่มบุคคลที่จัดตั้งเข้าเป็นองค์กรอาชญากรรมนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นองค์กรเก่าแก่หรือมีขนาดใหญ่เช่นเดียวกับองค์กรที่กล่าวมา ดังจะเห็นได้ว่าตามคำนิยามของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้นรวมถึงองค์กรทั้งเล็กและใหญ่และรวมถึงองค์กรทั้งเก่าและใหม่ หากเข้าคำนิยามแล้วจัดเป็นองค์กรอาชญากรรมทั้งสิ้น

ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากองค์กรอาชญากรรม

ผลกระทบขององค์กรอาชญากรรมนั้นมีมากมาย แผ่ขยายไปทั่วทุกซอกมุมของสังคมและมีผลกระทบต่อประชาชนทุกคน สามารถแยก

^{๒๓} “...the Mafia is so powerful, so powerful that entire police forces or even a mayor’s office can be under Mafia control. That’s why Hoover was afraid to let us tackle it. He was afraid that we’d show up poorly. Why take the risk, he reasoned, until we were forced to by public exposure of our shortcomings”
ข้อมูลจากหนังสือของ Sifakis., Carl, เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๕๔

พิจารณาได้เป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านความมั่นคงและรายได้ของรัฐ ผู้นำองค์กรอาชญากรรมกลายเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน ด้านสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือด้านการเมืองซึ่งทำให้ประเทศชาติเสียหายอย่างร้ายแรง ผลของกิจกรรมองค์กรอาชญากรรมดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการพัฒนาประเทศโดยรวม และเป็นผลให้ความมั่นคงของประเทศเสียหายและถูกทำลายไปอย่างต่อเนื่อง

๑. ผลกระทบด้านสังคม

องค์กรอาชญากรรมซึ่งเข้าข่ายค่านิยมของอนุสัญญาฯ ในประเทศไทยมีอยู่มากมายหลายพวกหลายกลุ่ม ทำกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหลากหลายประเภท เช่น การค้ายาเสพติด การค้าประเวณี การค้าของผิดกฎหมาย การค้าอาวุธสงคราม หวดยหรือบ่อนผิดกฎหมาย การรับจ้างฆ่าคน การรับจ้างทวงหนี้โดยใช้กำลังข่มขู่และการทำร้ายการเก็บค่าคุ้มครอง การไล่ที่และรื้อสิ่งก่อสร้าง การเก็บค่าคุ้มครอง หรือการผูกขาดการเดินรถรับจ้างหรือรถจักรยานยนต์รับจ้าง การใช้กำลังข่มขู่ฮั้วประมูลงานของรัฐ เป็นต้น

องค์กรเหล่านี้มีการจัดระเบียบภายในองค์กรทั้งอย่างเป็นระบบ มีเครือข่าย อิทธิพลกว้างขวาง มีการประสานงานในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดถึงระดับประเทศโดยเฉพาะทางการเมือง และยังเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่นๆ เครือข่ายดังกล่าวมีตั้งแต่ผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น นักการเมือง ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ครู พ่อค้า และบุคคลที่มีสถานะทางสังคม

ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อมโดยรู้ว่าเป็นกิจกรรมขององค์กรอาชญากรรม หรือเป็นผู้ได้รับประโยชน์และเอื้อประโยชน์ต่อองค์กรอาชญากรรมในลักษณะเครือข่ายต่างตอบแทน เป็นต้น

การดำเนินงานของขบวนการเหล่านี้มีหลากหลายรูปแบบเช่นกัน องค์การระดับล่างที่ไม่ซับซ้อนหรือระดับลูกน้องจะทำกิจกรรมที่ผิดกฎหมายโดยตรง ส่วนตัวหัวหน้าหรือระดับผู้นำขององค์กรที่มีการพัฒนาการซับซ้อนมักจะไม่ทำแต่กิจกรรมที่ผิดกฎหมายเท่านั้น

แต่จะทำธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายควบคู่กันไปด้วย เพื่อใช้เป็นกิจกรรมบังหน้าธุรกิจที่ผิดกฎหมาย ทำให้คนเหล่านั้นสามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างสุขสบายโดยอ้างว่าเป็นเงินมาจากธุรกิจที่ถูกกฎหมาย รวมทั้งการแสดงตัวเป็นนักบุญบริจาคเงินในวงการกุศลต่างๆ โดยเฉพาะการบริจาคเงินที่ทำให้สมาชิกองค์กรอาชญากรรมได้เข้าใกล้ชื่อนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจ

ทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล องค์กร หรือสถาบันต่างๆ ในสังคมได้อย่างชอบธรรม ในลักษณะที่เป็นนักธุรกิจใจบุญ ผู้ทำธุรกิจถูกกฎหมายโดยบังหน้า ด้วยอิทธิพลและอำนาจเงินของสมาชิกองค์กรอาชญากรรมทำให้คนเหล่านี้ได้รับการยอมรับและมีหน้ามีตาในสังคมได้รับการยอมรับจากบุคคลชั้นนำและประชาชนทั่วไปอีกด้วย

ซึ่งเป็นค่านิยมในสังคมไทยยุคที่ให้ความสำคัญกับวัตถุ ให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีอำนาจและเงินทอง ไม่ว่าจะได้เงินทองหรืออำนาจเหล่านั้นมาด้วยวิธีใดจะได้รับการตอบรับอย่างดีจากสังคม กลายเป็นผู้มีเกียรติและเป็นผู้มีอิทธิพลที่สังคมให้การยอมรับ คบหาสมาคมด้วย และให้การยกย่อง ทำให้บุคคลในสังคมไม่คำนึงถึงวิธีการในการหารายได้ไม่ว่าจะผิดกฎหมายหรือไม่

ขอให้ได้เงินจากกิจกรรมนั้นมากพอ ก็สามารถยืนหยัดในสังคมได้อย่างมีเกียรติ แนวความคิดดังกล่าวทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมจรรยา และก่อให้เกิดแบบอย่างการสร้างตัวให้เป็นที่ยอมรับในสังคมด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย

นอกจากนี้ธุรกิจผิดกฎหมายหลายประเภทก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนในวงกว้าง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ทำลายทรัพยากรมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะทันทีทันใด เช่น การรับจ้างฆ่าคน หรือการทำลายอย่างช้าๆ แต่ต่อเนื่อง เช่น การค้ายาเสพติด เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ยาเสพติดได้ระบาดไปถึงประชาชนเกือบทุกประเภททุกสาขาอาชีพ รวมทั้งนักเรียน นักศึกษา ผู้ที่ติดยาเสพติด ต้องเป็นภาระของครอบครัวและสังคม

บุคคลจำนวนมากที่เป็นผู้มีอนาคตแต่เมื่อพลังตลาดติดยาเสพติดต้องกระทำผิดกฎหมายเพื่อหาเงินมาเสพยาเสพติด หรือต้องขายยาเสพติดเพื่อให้ได้เสพยา ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากทำร้ายบุพการีในกรณีที่ไม่ให้เงินไปซื้อยามาเสพซึ่งหลายครั้งถึงแก่ชีวิต และในหลายกรณีผู้ติดยาเสพติดมีอาการคลุ้มคลั่งจับตัวบุคคลเป็นตัวประกันและฆ่าตัวประกันตาย จำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและสังเกตเห็นได้ชัด

ในปี ๒๕๔๓-๒๕๔๕ ผู้กระทำความผิดในข้อหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดคิดเป็นจำนวนเกินกว่าครึ่งของจำนวนผู้กระทำความผิดอื่นๆ รวมกัน ทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าจำนวนมากถูกทำลายด้วยยาเสพติด และต้องกลายเป็นผู้ต้องขังที่ไม่มียาเสพติด เป็นภาระต่อสังคมในระยะยาว^{๒๔}

ในเรื่องของการนำสตรีและเด็กไปค้าประเวณีก่อผลกระทบในการทำลายทรัพยากรมนุษย์เช่นกัน หญิงและเด็กผู้ค้าประเวณี (ในบางกรณีรวมทั้งชายที่ค้าประเวณีด้วย) และลูกค้าผู้ใช้บริการจากการค้า

^{๒๔} สถิติการจับกุมผู้ต้องหาคดีเกี่ยวกับยาเสพติดทั่วประเทศ ปี ๒๕๔๓ จำนวน ๒๒๒,๔๙๘ คดี, ปี ๒๕๔๔ จำนวน ๒๐๖,๒๔๔ คดี, ปี ๒๕๔๕ จำนวน ๑๘๓,๙๖๖ คดี และปี ๒๕๔๖ หลังจากมีการปราบปรามยาเสพติดครั้งใหญ่ของไทย ลดลงเหลือ ๘๓,๑๐๘ คดี, ข้อมูลจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด <<http://www.oncb.go.th/c2-article.htm> 2003.>

ประเวณีติดเชื้อโรคเอดส์ (HIV/AIDS) ทำให้ต้องรับการรักษาอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง หมุดกำลังใจในการทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพราะความป่วยเจ็บและตกเป็นภาระของรัฐ ญาติพี่น้อง และครอบครัวในการดูแลรักษา

องค์กร Human Right Watch ได้ทำการศึกษาการค้าหญิงและเด็กสาวชาวพม่าและชนกลุ่มน้อยของพม่าในประเทศไทยในรายงานเรื่อง “รูปแบบใหม่ของการค้าทาส” พบว่าในระยะหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้นโยบายชายแดนของไทยเปลี่ยนไป และสถานการณ์การสู้รบในประเทศเพื่อนบ้านรุนแรงขึ้นในขณะที่ความแตกต่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีมากขึ้น มีการนำหญิงและเด็กสาวพม่าและชนกลุ่มน้อยชาวพม่า

ซึ่งส่วนใหญ่มาจากรัฐฉานเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทย สตรีและเด็กเหล่านี้มักจะเข้ามาอย่างสาวพรหมจรรย์ แต่ต้องกลับประเทศพร้อมโรคเอดส์^{๒๕} จะเห็นได้จากตัวเลขการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย ซึ่งปรากฏตามรายงานของกองระบาดวิทยา สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่านับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผู้ป่วยโรคเอดส์ จำนวน ๑๔๙,๖๑๒ ราย และมีผู้เสียชีวิตจำนวน ๔๑,๒๘๑ ราย ในจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งหมด แยกเป็นผู้ป่วย ชายจำนวน ๑๑๕,๖๑๒ ราย และเพศหญิงจำนวน ๓๓,๖๕๔ ราย

เมื่อเปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนแล้วพบว่าอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ ๓.๔ : ๑ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗

^{๒๕} ฮิวแมน ไรท์ วอทช์. รูปแบบใหม่ของการค้าทาส การค้าหญิงและเด็กสาวชาวพม่าในประเทศไทย. (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิผู้หญิง, ๒๕๓๖). หน้า ๒๐.

ซึ่งเป็นปีแรกที่มีการรายงาน อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ ๙:๑ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีหญิงติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว^{๒๖}

จากการศึกษาพบว่ากิจกรรมในด้านการค้าหญิงและเด็กส่งผลกระทบต่อทางสังคม ทำให้สังคมเสื่อมทรามและการซื้อและขายบริการทางเพศเป็นเรื่องปกติในสังคม และเห็นว่าการหาเงินจากการค้าประเวณีเพื่อใช้ในการหาสิ่งฟุ่มเฟือยและเที่ยวเตร่เป็นเรื่องธรรมดา หญิงและเด็กรวมทั้งเด็กชายวัยรุ่นเต็มใจทำงานให้บริการทางเพศมากขึ้น แตกต่างจากอดีตที่ส่วนใหญ่เป็นการหลอกลวงมาบังคับค้าประเวณี รวมทั้งการเดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศ

ปัจจุบันพบว่าการหลอกลวงน้อยลง ส่วนใหญ่รู้ว่าจะไปค้าประเวณีและเคยค้าประเวณีมาก่อนในเมืองไทย แต่มักจะถูกหลอกในด้านสภาพการทำงาน โดยคิดว่าจะเป็นการทำงานอิสระและแบ่งรายได้กัน แต่หลายคนพบว่าต้องถูกกักขังและบังคับให้ค้าประเวณีกับลูกค้า ๕๐๐ คน ก่อนเพื่อใช้หนี้ โดยในระยะแรกหญิงผู้ค้าประเวณีจะไม่ได้มีส่วนแบ่งจากการค้าประเวณี จะได้รับแต่เพียงเงินรางวัลจากแขกเท่านั้น^{๒๗}

การดำเนินกิจกรรมอีกประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสุขอนามัยของประชาชน ได้แก่การลักลอบนำคนต่างด้าวเข้าเมือง เพื่อการค้า

^{๒๖} นิวัตร สุวรรณพัฒนา. “ฤๅ...จะไม่มีทางสิ้นสุด? ความรุนแรงต่อผู้หญิงกับเอชไอวี/เอดส์, “เช็ทซ์ข้ามชาติ เช็ทซ์อินเตอร์เน็ต. (กรุงเทพมหานคร : บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๔). หน้า ๒๙๙.

^{๒๗} ข้อมูลจากคำให้การชั้นศาลและในชั้นสอบสวนของหญิงที่ถูกหลอกไปค้าประเวณีที่สหรัฐฯ ซึ่งให้การเป็นพยานในคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินคดีและเป็นผู้ซักพยานในศาล และจากคำให้การของสตรีหลายคนในสำนวนการสอบสวนของสหรัฐที่ส่งมาเป็นเอกสารประกอบในคดีเดียวกัน ซึ่งตรงกันกับข้อมูลของหญิงจำนวนมากที่ถูกนำไปค้าประเวณีที่ญี่ปุ่นและประเทศอื่นๆ

แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่องค์กรอาชญากรรมจะนำแรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้านลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยไม่ได้ผ่านขั้นตอนตามกฎหมาย

ประเทศเพื่อนบ้านมีมาตรฐานทางด้านสุขอนามัยไม่ดีเท่าประเทศไทย มีโรคติดต่อหลายโรคที่ยังแพร่ระบาดอยู่ในประเทศเหล่านั้น และบุคคลต่างด้าวจำนวนมากเป็นพาหะของโรคติดต่อต่างๆ และได้นำโรคติดต่อเข้ามาในประเทศไทยด้วย เช่น ไข้มาลาเรีย โรคเท้าช้าง โรคเอดส์ กามโรค และวัณโรค ทำให้โรคบางโรคที่เคยหมดไปจากเมืองไทยแล้วกลับมาระบาดอีก

ปัญหาขององค์กรอาชญากรรมก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม ทำให้ประชาชนหวาดผวาและเกรงอิทธิพลขององค์กรอาชญากรรม บุคคลที่ตกเป็นเหยื่อขององค์กรอาชญากรรมอาจเสียสภาพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และตกเป็นภาระแก่สังคมที่ต้องดูแลรักษาเยียวยา เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมต้องทำงานหนัก และการควบคุมสังคมโดยกฎหมายไม่ได้ผลเท่าที่ควร เมื่อการทำงานไม่ได้ผลเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายมักจะโทษกับการต่อสู้ปัญหาองค์กรอาชญากรรม ทำให้ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้อยลง ประชาชนไม่เชื่อถือศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม และไม่กล้าให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐเพราะกลัวภัยมืดจากองค์กรอาชญากรรม

นอกจากความไม่เชื่อถือศรัทธาของประชาชนแล้ว กระบวนการยุติธรรมไทยยังมีปัญหาเรื่องความร่วมมือและการรวมกำลังของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อปราบปรามองค์กรอาชญากรรมไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุการณ์และประวัติศาสตร์ในอดีตชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งกระบวนการติดอยู่กับความยึดถือโครงสร้าง

เชิงอำนาจไม่ร่วมมือกันเท่าที่ควร มีการทำงานแบบแยกส่วน ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน หวงแหนอำนาจหน้าที่ ไม่อยากให้น้องงานอื่นเข้ามาก้าวท้าว และไม่ชอบการทำงานร่วมกับน้องงานอื่นในลักษณะเป็นทีม

ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาในลักษณะที่เน้นโครงสร้างเชิงอำนาจในอดีตมาจนปัจจุบัน ทำให้ความพยายามแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยเฉพาะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งมีโครงสร้างที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินคดีที่ซับซ้อนหรือผู้ต้องหาเป็นผู้มีอิทธิพลหรือองค์กรอาชญากรรมถูกอิทธิพลทางความคิดของหน่วยงานที่ยึดติดกับโครงสร้างเชิงอำนาจ จนไม่สามารถแก้ไขได้เพราะทุกฝ่ายต่างหวงอำนาจและไม่ยอมเปลี่ยนแปลง

จนอาจกล่าวได้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยมีส่วนสำคัญที่ทำให้กฎหมายไทยไร้ประสิทธิภาพ ในการดำเนินคดีกับผู้ที่มีอิทธิพลและองค์กรอาชญากรรม จึงต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขทัศนคติเรื่องโครงสร้างเชิงอำนาจเป็นพิเศษในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของไทย

ส่วนการแก้ปัญหาในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้นจะต้องมีการศึกษาวิจัยโดยทำเป็นงานวิจัยชุดใหญ่เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบต่อไป ซึ่งอยู่นอกขอบเขตการศึกษาของงานวิจัยนี้

๒. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ^{๔๔}

ธุรกิจผิดกฎหมายหรือที่ถูกกฎหมายแต่มีการใช้อำนาจอิทธิพล

^{๔๔} นวลน้อย ตรีรัตน์. “การฟอกเงินและผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง,” ในหอย ชอง บ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ตรีสิน, ๒๕๔๓). หน้า ๒๘๓.

ที่ไม่ชอบเอื้อต่อการทำธุรกิจ ซึ่งดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรม มีผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งด้านบวกและลบ ทางด้านบวกคือทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินจำนวนมากเพราะเป็นรายได้ที่ได้มาอย่างง่าย ๆ เป็นการสร้างรายได้ให้กับตัวองค์กรอาชญากรรมและคนงานที่รับทำงานให้ เช่น ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับบ่อนการพนันทำให้เกิดการจ้างงาน

แต่ผลกระทบทางด้านลบของกิจกรรมเหล่านี้ส่งผลกระทบถึงเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรง นอกจากนี้ธุรกิจผิดกฎหมายบางประเภท เช่น การค้ายาเสพติดก่อให้เกิดผลกระทบทางลบค่อนข้างรุนแรง เช่น ทำลายสุขภาพของผู้เสพยาเสพติดก่อให้เกิดอาชญากรรมและอุบัติเหตุ ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายคิดเป็นจำนวนเงินมูลค่าสูงมาก และปัจจุบันก็ยังไม่ได้รับการศึกษาประเมินให้เป็นมูลค่าที่วัดได้อย่างชัดเจน แต่คาดหมายได้จากสภาพความรุนแรงว่ามีมูลค่ามหาศาล

ผลกระทบทางบวก

การศึกษากิจกรรมผิดกฎหมายในหลายประเทศ พบว่าธุรกิจเหล่านี้เป็นแหล่งสร้างและจ้างงานขนาดใหญ่ เช่น ธุรกิจการค้ายาเสพติดในประเทศโคลัมเบีย ที่ก่อให้เกิดการจ้างงานถึงประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คนในทศวรรษ ๑๙๘๐ หรือในการประกอบกิจการบ่อนการพนันก็มีผลต่อการจ้างงานจำนวนมากเช่นกันและยังส่งผลต่อการขยายตัวของธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร หรือการแสดงเป็นต้น หรือในกรณีห่วยไต้หวันก็พบว่ามียุคคลที่มีรายได้เสริมจากการเป็นผู้เดินห่วยเถื่อนทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ ยังพบอีกว่ามีกิจกรรมที่ผิดกฎหมายบางประเภท เช่น การพนันฟุตบอลมีส่วนในการส่งเสริมธุรกิจที่ถูกกฎหมายหลายประเภท เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ทางด้านกีฬา เคเบิลทีวีและ รายการกีฬาทางวิทยุ ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ หรือในกรณีของการค้า

ยาเสพติด หรือการค้าประเวณีข้ามชาติ ก็เป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศอีกด้วย

สำหรับการค้าแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผลดีของการจ้างแรงงาน คือการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนแรงงานในกิจการบางประเภท เนื่องจากความจำเป็นที่ต้องใช้แรงงานราคาถูกเพื่อให้แข่งขันกับนานาประเทศได้ จากการสำรวจสถานประกอบการใน ๕๐ จังหวัดที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวของศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชียเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๓ พบว่ามีสถานประกอบการจำนวนมากที่ระบุว่าอาจจะต้องปิดตัวลง หากรัฐบาลไม่อนุญาตให้จ้างแรงงานต่างด้าวได้^{๒๔}

ผลกระทบทางด้านลบ

ธุรกิจผิดกฎหมายซึ่งสร้างผลประโยชน์มหาศาลให้กับสมาชิกองค์กรอาชญากรรมและผลประโยชน์เหล่านี้จะถูกนำกลับมาใช้ลงทุนในการทำกิจกรรมผิดกฎหมายอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้ให้กับองค์กรอาชญากรรมต่อไปอีก ไม่ว่าจะนำมาใช้ในด้านธุรกิจ ด้านสังคมหรือด้านการเมืองก็ตาม

วัตถุประสงค์สุดท้ายของการลงทุนด้วยเงินที่ผิดกฎหมายนั้นก็เพื่อหากำไรจากอำนาจทางธุรกิจ ทางสังคม หรือทางการเมืองนั่นเอง หรือถ้าถูกนำกลับมาใช้ทำกิจกรรมถูกกฎหมายก็จะก่อให้เกิดการแข่งขันที่ทรพยากรและใช้อิทธิพลเอื้อต่อธุรกิจที่ผิดกฎหมายของตนให้ได้เปรียบในการทำธุรกิจ องค์กรอาชญากรรมมีเงินจากธุรกิจผิดกฎหมายเป็นจำนวนมหาศาลและมีรายรับเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ได้เปรียบกว่าผู้ประกอบการธรรมดาในระบบเศรษฐกิจทุนนิยม

^{๒๔} สุมาลี ปิตานนท์. ตลาดแรงงานไทยกับนโยบายรัฐบาล. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕). หน้า ๓๑๙.

ในที่สุดเงินจากธุรกิจผิดกฎหมายที่นำมาลงทุนทำธุรกิจถูกกฎหมายก็จะทำลายผู้ประกอบการสุจริตอื่นที่อยู่ในธุรกิจนั้น องค์การอาชญากรรมใช้เงินทุนในการสร้างอิทธิพลทางการเงิน และในหลายกรณีมีการสร้างอิทธิพลทางการเมือง ทั้งการเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับชาติ ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการกิจกรรมผิดกฎหมายเหล่านี้สามารถเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวในระดับสูง

ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ได้แก่ การเก็งกำไรในตลาดหุ้นและตลาดอสังหาริมทรัพย์ พบว่าเงินที่ได้มาจากกิจกรรมผิดกฎหมายก็เป็นหนึ่งในจำนวนเงินที่เข้ามาเก็งกำไรในตลาดทั้งสองและเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างทรงอำนาจเพราะเป็นทุนที่กระจุกอยู่ที่คนจำนวนหนึ่งเท่านั้น

คนกลุ่มนี้ได้อาศัยช่วงภาวะเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวทำการสะสมทุนให้กับตัวเองมากขึ้น โดยใช้กำลังเงินที่มีเข้าปั่นราคาหุ้นและราคาที่ดินให้สูงขึ้น เห็นได้ว่าเงินเหล่านั้นสามารถเข้าไปมีบทบาทในการเล่นได้ง่ายกว่า และมีจำนวนมหาศาล จึงมีผลทำให้ความเฟื่องฟูของเศรษฐกิจในขณะนั้นมีแนวโน้มเอียง (Swing) ที่ผิดปกติ เมื่อเกิดภาวะการชะงักงันของระบบเศรษฐกิจ กลุ่มคนเหล่านี้จะถอนตัวออกไปและรอจังหวะการเข้าสู่กิจกรรมที่ให้ผลตอบแทนสูงๆ ต่อไป

ถ้าเป็นเช่นนี้อยู่เสมอจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ เป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวม และอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสนใจของนักลงทุนตัวจริงทั้งในและนอกประเทศได้ รวมทั้งทำลายนักลงทุนรายย่อย เช่น ในตลาดหุ้น ซึ่งได้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย^{๓๐}

^{๓๐} นวลน้อย ตรິรัตนและปิยวรรณ สุขศรี “สถานภาพความรุนแรงของปัญหาองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติในประเทศไทย” (รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ระยะที่ ๒ สถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด ๒๕๔๖ หน้า ๙๕-๙๖)

เงินจำนวนมากจากธุรกิจที่ผิดกฎหมายถูกนำมาใช้หารายได้ด้วย การปั่นราคาหุ้นหรือราคาที่ดินทำให้เศรษฐกิจมีลักษณะผิดเพี้ยนไปจากแนวทางปกติ ไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานขึ้นลง ด้วยเหตุผลตามปกติของเศรษฐกิจ เพราะเป็นไปตามเหตุผลด้านการประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะการฟอกเงิน

วัตถุประสงค์ในการลงทุนเป็นไปเพื่อฟอกเงินเท่านั้น ไม่ได้ทำเพื่อกำไรระยะยาวตามที่ควรจะเป็น ทำให้ตลาดหุ้นและตลาดอสังหาริมทรัพย์ไทยซึ่งมีขนาดไม่ใหญ่นัก เกิดความปั่นป่วน และยังมีผลกระทบต่อนโยบายการออม เพราะกลุ่มบุคคลหรือองค์กรอาชญากรรมเหล่านี้ มีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย และเงินตราต่างประเทศเถื่อนที่มีการลักลอบโอนเงินไปต่างประเทศเพื่อฟอกเงิน

อย่างเช่นกรณีของโพยก๊วนที่องค์กรอาชญากรรม หันมานิยมใช้เป็นช่องทางการโอนเงินเพื่อนำไปฟอกเงินในต่างประเทศ ซึ่งการโอนเงินด้วยวิธีโพยก๊วนจะไม่มีกำนันทักไต่ถามเป็นหลักฐาน ทำให้ไม่สามารถควบคุมดูแลการโอนเงินที่เหมาะสมได้ รวมทั้งอาจส่งผลถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและในที่สุดจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

เนื่องจากเงินที่โอนด้วยวิธีนี้คาดว่ามีจำนวนมหาศาล^{๓๓} ส่งผลให้การดำเนินนโยบายรักษาเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจทำได้ยากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีการโอนเงินผ่านทางสถาบันการเงินปกติระหว่างประเทศ แต่ไม่มีเหตุผลในทางเศรษฐกิจแต่เป็นการโอนเงินเพื่อฟอกเงินจากเงินที่ผิดกฎหมายให้เป็นเงินที่สามารถเอามาใช้ได้อย่างถูกกฎหมาย

^{๓๓} เรื่องเดียวกัน หน้า ๙๖.

ในตลาดธุรกิจ^{๑๑}

การที่มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทยมากมีผลเสียในทางเศรษฐกิจมากกว่าผลดีเพราะแรงงานต่างด้าวเป็นแรงงานราคาถูก ทำให้การผลิตมีต้นทุนต่ำและทำให้ผู้ประกอบการมีกำไรสูงแต่เป็นเพียงผลดีในระยะสั้นที่นับว่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับผลเสียในระยะยาว ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจมาก แรงงานต่างด้าวเข้ามาแย่งงานของแรงงานไทย เพราะค่าจ้างถูกกว่ากันมาก

การเน้นแรงงานต่างด้าวราคาถูกเข้ามาทำงานส่งผลให้เป็นการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเน้นการผลิตที่ใช้แรงงานราคาถูก (labour intensive) แทนการลงทุนด้านเครื่องจักรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของการผลิต ซึ่งเป็นผลเสียต่อประเทศ โดยเฉพาะในด้านการแข่งขันระยะยาว เพราะสภาพการแข่งขันทางการค้าในสังคมโลกที่เปลี่ยนไปเน้นวิทยาการไม่สามารถจะแข่งขันโดยอาศัยความได้เปรียบจากต้นทุนที่ต่ำได้ตลอดไป

นอกจากนั้นการจ้างแรงงานต่างด้าวยังมีผลในการก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่อเนื่องอีกมาก และผลร้ายทางสังคมจะเกิดเมื่อคนต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองให้กำเนิดลูกหลานซึ่งเป็นเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย และเป็นปัญหาเรื้อรังที่แก้ได้ยาก กลุ่มองค์กรอาชญากรรมที่นำคนต่างด้าว

^{๑๑} เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของฮ่องกงว่า มีการสังเกตและติดตามเงินที่โอนจากประเทศไทยเข้าไปยังฮ่องกงจำนวนมากหลายร้อยล้านบาทอยู่เสมอ และจะมาพักอยู่ที่ฮ่องกงชั่วคราวหนึ่งแล้วจะมีการโอนเงินจำนวนนั้นกลับไปประเทศไทยแต่เมื่อติดตามแล้วไม่พบว่าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมยาเสพติดจึงไม่ได้ดำเนินการแทรกแซงแต่อย่างใด แต่ทำให้เห็นได้ว่าจะน่าจะเป็นเรื่องของการฟอกเงิน เพื่อโอนเงินจากบัญชีหนึ่งไปผ่านต่างประเทศและให้โอนกลับเข้ามาในอีกบัญชีหนึ่งและทำให้อุณหภูมิของการทำธุรกิจกับต่างประเทศ เพื่อนำเงินที่เกิดจากธุรกิจผิดกฎหมายขึ้นมาใช้บนดินได้เหมือนเงินปกติ

หลบหนีเข้าเมืองมา และนายจ้างได้รับประโยชน์จากแรงงานต่างด้าวราคาถูก แต่สังคมต้องรับภาระปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากคนที่ถูกนำหลบหนีเข้าเมืองอย่างเต็มที่ เมื่อรวมค่าใช้จ่ายในการแก้ปัญหาสังคมในอนาคตแล้ว

แรงงานเหล่านี้ไม่ใช่แรงงานราคาถูกอย่างที่เห็นกันในปัจจุบัน แต่มีค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายทดแทนในอนาคตอีกมาก

ธุรกิจผิดกฎหมายบางประเภทยังมีผลกระทบต่อการจัดการทรัพยากรของมนุษย์ ทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ ตัวอย่างการค้าประเวณีและการค้ายาเสพติด ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรบุคคลของชุมชน ผู้ให้กำเนิดเด็กหรือหญิงที่เป็นเหยื่อของการค้าประเวณี และเป็นผลร้ายต่อประเทศชาติโดยรวม

ทรัพยากรมนุษย์จำนวนหนึ่งซึ่งควรจะเป็นกำลังแรงงานที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติกลับถูกเบี่ยงเบนนำมาใช้ในภาคการบริการทางเพศ ซึ่งมีได้ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมหรือถูกทำลายศักยภาพในการทำประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยการเป็นผู้ติดยาเสพติด

อีกตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือการรับจ้างฆ่าคนโดยเฉพาะนักธุรกิจที่ขัดผลประโยชน์ทำให้รัฐและสังคมต้องเสียทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าในการทำรายได้ให้กับประเทศชาติเพราะถูกทำลายไปโดยกลุ่มองค์กรอาชญากรรม

ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดได้แพร่หลายถึงกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา ทุกเพศ ทุกวัยต้องเป็นผู้ป่วยติดยาเสพติด หรือต้องถูกดำเนินคดีและเข้าไปอยู่ในเรือนจำหรือในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งทำให้บุคคลที่ควรเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต้องเสียอนาคตทั้งๆ ที่เด็กเหล่านี้ควรจะได้การศึกษาพัฒนาเป็นกำลังแรงงานและเป็น

ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าในการพัฒนาประเทศต่อไป

ผลกระทบอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญคือ รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายมหาศาลในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมายต่างๆ ของขบวนการเหล่านี้ ในแต่ละปีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องใช้กำลังคนและงบประมาณมากมายในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม แทนที่จะใช้กำลังเงินและคนจำนวนนี้นำไปพัฒนาประเทศชาติในด้านอื่น

นอกจากเรื่องการปราบปราม รัฐต้องรับมือกับผลกระทบที่มีต่อประชากรของประเทศ เช่น การแพร่ระบาดของยาเสพติด ทำให้รัฐจะต้องใช้งบประมาณและกำลังแพทย์พยาบาลไม่น้อยในแต่ละปีในการรักษาผู้ติดยาเสพติด

การค้าประเวณีก็เช่นกัน มีผู้ที่ติดโรคทางเพศสัมพันธ์และร้ายแรงที่สุดคือการติดโรคเอดส์ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไม่จำกัดเฉพาะผู้ค้าประเวณีเท่านั้น พบว่าลูกค้าที่มาใช้บริการและไม่ระมัดระวังต้องติดโรคไปเป็นจำนวนไม่น้อยและติดต่อเนื่องไปถึงครอบครัว

นอกจากนี้ยังทำให้เกิดผลกระทบเสียงบประมาณทั้งจากการทุจริตและการปราบปราม ผลกระทบทางลบประการสุดท้ายที่เห็นได้ชัดก็คือ ในขณะที่ธุรกิจถูกกฎหมายปกติจะต้องเสียภาษีนิติบุคคลให้รัฐถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของผลกำไร

แต่ธุรกิจผิดกฎหมายเหล่านี้กลับไม่ต้องเสียภาษี ทั้งที่มีกำไรสูง ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ในรูปของภาษีอากร ทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมและทำให้ระบบเศรษฐกิจอ่อนแอ ทำให้เกิดการผูกขาดในทางเศรษฐกิจในบางกรณี เช่นการสัมปทานต่างๆ ทำให้ต้นทุนสินค้าราคาแพงขึ้นจากการเก็บค่าคุ้มครองอื่นๆ ทำให้ประชาชนต้องบริโภคสินค้าในราคาที่แพงขึ้น

อีกทั้งการฟอกเงินทำให้ระบบเศรษฐกิจปั่นป่วน การเงิน การ

ธนาคารไม่เป็นไปตามหลักเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งคาดการณ์ได้ยาก ความเสียหายในทางเศรษฐกิจนั้นแม้ไม่อาจวัดเป็นตัวเงินที่เกิดจากความเสียหายได้อย่างครบถ้วน

แต่ก็สามารถคำนวณเงินที่องค์กร อาชญากรรมประเภทต่างๆ ได้ไปจากประชาชนไทยในแต่ละปีคิดเป็นเงินหลายแสนล้านบาทในการคำนวณนั้นทำได้ยากเนื่องจากเป็นกิจกรรมปกปิดแต่จากฐานจากข้อมูล

ที่เชื่อถือได้สามารถคาดการณ์ได้และเชื่อได้ว่าใกล้เคียงกับความจริง ซึ่งจะนำเสนอเป็นตัวอย่างในบางกิจกรรม เช่น ยาเสพติด มีการคาดการณ์ปริมาณการผลิตยาบ้าโดยกลุ่มว่าแดง ว่ามีปริมาณที่ผลิตที่ส่งเข้ามาขายในประเทศไทยปีละ ๑,๐๐๐ ล้านเม็ด มีการส่งต่อลำเลียงกันมาเป็นทอดๆ และราคาตลาดอยู่ที่ประมาณเม็ดละ ๑๐๐ บาท องค์กรอาชญากรรมในระดับต่างๆ จะได้เงินจากประชาชนไป ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

การค้าหญิงและเด็กไปเพื่อค้าประเวณียังต่างประเทศทำรายได้มหาศาลประมาณว่าองค์กรอาชญากรรมได้เงินจากการส่งหญิงไปค้าประเวณีไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อหญิง ๑ คน ซึ่งมีหญิงไทยที่ถูกนำไปค้าประเวณียังประเทศต่างๆ ทั่วโลกไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน คิดเป็นเงินประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

ทั้งนี้หากรวมเครือข่ายการค้าประเวณีในประเทศซึ่งมีตัวเลขประมาณการขั้นต่ำอยู่ที่ ๒๐๐,๐๐๐ คน จะเป็นจำนวนเงินที่องค์กรอาชญากรรมได้ไปเป็นจำนวนมหาศาล

ในการค้าน้ำมันเถื่อนก่อนที่รัฐบาลจะใช้มาตรการขายน้ำมันเขี้ยวกลางทะเลเพื่อเป็นการป้องกัน ได้เคยมีการประเมินอย่างเป็นทางการว่ารัฐบาลเสียรายได้จากภาษีน้ำมันและกองทุนน้ำมันไปประมาณปีละ ๓๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ ล้านบาท

การลักลอบนำคนต่างด้าวเข้าเมืองเป็นอีกกิจกรรมผิดกฎหมาย

ที่ทำรายได้ให้องค์การอาชญากรรมอย่างมาก

รวมทั้งการค้าอาวุธซึ่งประเทศไทยโดยเฉพาะในภาคใต้ได้รับการยอมรับว่าเป็นศูนย์กลางการค้าอาวุธเถื่อนที่ใหญ่มากในเอเชีย มีหลักฐานที่ทางการศรีลังกาได้เคยติดต่อมายังรัฐบาลไทยขอให้สืบสวนการค้าอาวุธให้กับกลุ่มทมิฬอีลามของชาวทมิฬ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต่อสู้กับรัฐบาลศรีลังกาซึ่งเป็นชนชาวสิงหล และยังเป็นแหล่งค้าอาวุธให้กับกลุ่มอาเจะห์ซึ่งต่อสู้กับรัฐบาลอินโดนีเซียเพื่อเรียกร้องการแบ่งแยกดินแดนไปปกครองตัวเอง อาวุธที่ขายแต่ละครั้งมีจำนวนมากและมีราคาสูงซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาวุธสงคราม

๓. ผลกระทบทางด้านการเมือง

การเมืองไทยก่อนการปฏิรูปการเมืองและก่อนมีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเป็น “ธุรกิจการเมือง” (Money Politics) อย่างแท้จริง เหตุที่ระบุว่าเป็นธุรกิจการเมืองเนื่องจากการเมืองแข่งขันใช้เงินซื้อเสียงผ่านเครือข่ายตัวแทนและหัวคะแนนที่มีอิทธิพลในพื้นที่ เพื่อเอาเงินไปจ่ายให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เลือกตัวเองและพรรคพวกได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อได้ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ต้องร้องให้เป็นพรรคร่วมรัฐบาล และต้องร้องต่อไปให้ได้เป็นรัฐมนตรีโดยอาศัยจำนวน ส.ส. เพื่อให้ได้ตำแหน่งรัฐมนตรีตามอัตราส่วน ซึ่งก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน อัตราส่วนอยู่ที่ประมาณ ส.ส. ๖ ตำแหน่งต่อรัฐมนตรี ๑ ตำแหน่ง เมื่อได้ตำแหน่งแล้วก็ใช้อำนาจและอิทธิพลทางการเมืองหาเงินในรูปแบบต่างๆ ทั้งช่วยธุรกิจตนเอง คอร์รัปชั่นเงินภาษีของประชาชนและเรียกค่าคอมมิชชั่นหรือเงินตามน้ำจากโครงการขนาดใหญ่^{๓๓}

^{๓๓} นวลน้อย ตริวิธน์ เรื่องเดียวกัน. หน้า ๒๔๖.

การเมืองในลักษณะนี้เป็นธุรกิจอย่างหนึ่งจึงถูกเรียกว่าธุรกิจการเมือง และเงินที่นำมาซื้อเสียงนี้คือเงินลงทุน

การหาเงินหลังจากได้รับตำแหน่งแล้วเป็นการหาเงินเพื่อการคืนทุนและทำกำไรจากธุรกิจการเมืองนั่นเอง เงินที่นำมาลงทุนซื้อเสียงนั้น อยู่ในวงเงินที่ค่อนข้างสูง มีผลทำให้โครงสร้างทางการเมืองบิดเบือนไปจากที่ควรจะเป็น ทำให้เกิดการทุจริตในวงราชการโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นงบประมาณแผ่นดินและเงินลงทุนของรัฐวิสาหกิจอย่างเป็นระบบ เป็นขบวนการและมีจำนวนมากมายมหาศาล

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือ การทุจริตในโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่คลองด่านซึ่งทำให้รัฐเสียงบประมาณไปโดยไม่สามารถใช้งานได้และเป็นการเสียไปอย่างเปล่าประโยชน์ถึง ๒๓,๐๐๐ ล้านบาท และในการทุจริตการส่งต่อเรือชุดลอกร่องน้ำของการท่าเรือซึ่งเป็นเงินที่สูญเปล่าถึง ๑,๒๐๐ ล้านบาท

ในการเลือกตั้งมีการประมาณการว่าในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ วงเงินที่ใช้ในการเลือกตั้งมีวงเงินไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่การเลือกตั้งเดือนกรกฎาคม ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการไว้ว่า วงเงินค่าใช้จ่ายนั้นสูงขึ้นถึง ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท^{๙๙} สังเกตและคณะ (๒๕๔๖) ประเมินว่าค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ อยู่ที่ประมาณ ๕,๖๐๐-๒๗,๘๐๐ ล้านบาท และผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาก็มีการใช้จ่ายในวงเงินในระดับหมื่นล้านบาท

มีการประเมินว่าประมาณร้อยละ ๘๐ มาจากนักการเมืองที่มีนักธุรกิจ ที่เป็นสมาชิกคนสำคัญของพรรค ร้อยละ ๒๐ ได้จากนักธุรกิจ และนักการเมืองระดับท้องถิ่นและวิเคราะห์ว่าจากจำนวนเงินทั้งหมดมี

^{๙๙} เรื่องเดียวกัน. หน้า ๒๔๗-๒๔๘.

ที่มาจากนักธุรกิจประเภทเจ้าพ่อมีประมาณร้อยละ ๑๐^{**} ถึงแม้สัดส่วนการสนับสนุนทางการเงินของเจ้าพ่อนั้นจะไม่สูงเมื่อเทียบกับจำนวนเงินที่ใช้ทั้งหมด

แต่กลุ่มเจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่มีเครือข่ายพวกพ้องผู้ที่อยู่ในความอุปถัมภ์ พรรคพวกทั้งที่เป็นชาวบ้านและข้าราชการเป็นเครือข่ายที่เหนียวแน่นมาเป็นเวลานาน เครือข่ายที่เชื่อมโยงกันอย่างเหนียวแน่นนี้ได้แปรเปลี่ยนเป็นเครือข่ายระบบซื้อเสียง ระบบหัวคะแนน ซึ่งนับว่าเป็นทรัพยากรการเมืองที่มีมูลค่ามหาศาลต่อการเมือง

ผู้ที่มีอิทธิพลส่วนใหญ่ทำธุรกิจผิดกฎหมายหรือทำธุรกิจกึ่งผิดกฎหมาย และนำเงินที่ได้จากธุรกิจผิดกฎหมายเหล่านี้มาฟอกเงินให้เป็นเงินที่ได้มาจากธุรกิจที่ถูกต้องและนำมาใช้ลงทุนซื้อเสียงในธุรกิจการเมือง ผู้มีอิทธิพลบางคนใช้เงินสนับสนุนผู้สมัครในเขตจังหวัดอิทธิพลเพื่อให้มีตนสามารถสนับสนุนให้ผู้ที่เขาเลือกเป็นรัฐมนตรีเอาไว้ช่วยเหลือและปกป้องธุรกิจที่ผิดกฎหมายของตน

ผู้มีอิทธิพลบางคนส่งลูกหลานลงเล่นการเมืองแทนตัวเองจนมีตำแหน่งสูงในรัฐบาล

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าเงินที่ได้จากกิจกรรมผิดกฎหมายนั้นมีส่วนการสนับสนุนการเจริญเติบโตของธุรกิจการเมืองในระบบการเมืองที่ทำลายประเทศไทยก่อนการปฏิรูปการเมืองอย่างเป็นระบบ มีผลทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีปัญหาด้านคุณภาพและมีผลพวงไปถึงปัญหาความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ เพราะมัวพะวงอยู่กับการหาเงินคืนทุนหลังจากลงทุนมหาศาลไปในการเลือกตั้ง

ปัญหาการซื้อเสียงในการเลือกตั้ง ได้แพร่ระบาดไปสู่การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ผู้สมัครการเมืองท้องถิ่นต้องจ่ายเงินลงทุนมหาศาลเพื่อจะให้

^{**} เรื่องเดียวกัน. หน้า ๒๔๔.

ตนได้รับการเลือกเช่นกัน เงินที่ได้ในการซื้อเสียงบางส่วนมาจากธุรกิจ ผิดกฎหมายโดยผลกำไรที่ได้จากการทำธุรกิจผิดกฎหมายช่วยสนับสนุนทั้งธุรกิจที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายและสร้างอำนาจทางการเมืองของนักธุรกิจให้มั่นคงยิ่งขึ้น และอำนาจทางการเมืองก็จะกลับไปสนับสนุนและคุ้มครองให้ธุรกิจผิดกฎหมายเติบโตต่อไปในลักษณะของวงจร ฤบาทว์ (vicious circle)

แม้ว่าจะมีการปฏิรูปทางการเมืองและมีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันแล้วก็ตาม และแม้ว่าตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะมีการจัดตั้งองค์กรอิสระได้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มาควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์เพื่อป้องกันการซื้อเสียงและมีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) เพื่อติดตามสืบสวน สอบสวนการทุจริต แต่ก็ไม่สามารถป้องกันการซื้อเสียงได้ทั้งหมด

เงินที่ผิดกฎหมายยังมีบทบาทในทางการเมืองอยู่สูงแต่มีรูปแบบที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญทำให้มีงบประมาณลงไปยังองค์กรส่วนท้องถิ่นมาก ทำให้การเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งและมีการใช้เงิน อิทธิพลและความรุนแรงในการเลือกตั้งอยู่ด้วย การซื้อเสียงยังมีอยู่ และเครือข่ายการซื้อเสียงก็ยังมีอยู่เพียงแต่การลงทุนซื้อเสียงนั้นทำอย่างแอบแฝงมากขึ้น ทำให้นายกรัฐมนตรีต้องประกาศการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเพื่อลดการซื้อเสียงเลือกตั้งในระบบธุรกิจการเมือง

ในส่วนเรื่องการทุจริตก็ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ เช่น ในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ต่อกับต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๗ มีการตรวจสอบพบการทุจริตในการจำหน่ายข้าว ซึ่งเป็นข่าวในสื่อหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ทุกฉบับ^{๖๖}

^{๖๖} การตรวจสอบการทุจริตในการจำหน่ายข้าวปรากฏเป็นข่าวทางโทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์หลักๆ ทุกฉบับในระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๗

๔. ผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติ

ความมั่นคงของชาตินั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญได้แก่ความมั่นคงและมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในความเป็นอยู่ที่ดีและความสงบสุขในทางสังคม ความมั่นคงทางการเมืองซึ่งเป็นประชาธิปไตยที่ไม่ทุจริตและทำเพื่อประโยชน์ประชาชนอย่างแท้จริง องค์ประกอบหลักๆ เหล่านี้รวมกันส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ แต่จากการสำรวจวิจัยผลกระทบจากกิจกรรมขององค์กรอาชญากรรมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เห็นได้ชัดว่ากิจกรรมเหล่านี้ทำให้เศรษฐกิจและสังคมเสียหายอย่างมหาศาล และทำให้โครงสร้างทางการเมืองบิดเบี้ยวและไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชน

แต่เป็นการใช้ประโยชน์จากการเมืองเพื่อเครือข่ายที่ผิดกฎหมายและประโยชน์ของนักการเมืองเอง เมื่อเศรษฐกิจอ่อนแอ สังคมเสียหายและการเมืองบิดเบี้ยว ทำให้ความมั่นคงของชาติสั่นคลอนอันเป็นผลมาจากระบบ รวมทั้งส่งผลกระทบต่องบประมาณในด้านการป้องกันประเทศ กองกำลังขนส่งยาเสพติดของประเทศข้างเคียงมีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ของไทยอยู่เสมอ ทำให้ความเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นอย่างมาก

นอกจากนั้นองค์กรอาชญากรรมอาจทำงานร่วมกันกับองค์กรก่อการร้ายหรือขบวนการแบ่งแยกดินแดนเพื่อทำลายความมั่นคงของชาติ

ดังตัวอย่างขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนร่วมกับขบวนการค้าอาวุธกำเริบเลิปลานถึงขนาดเข้าปล้นปืนจากค่ายทหารกองพันพัฒนาที่ ๔ จังหวัดนราธิวาส เป็นเหตุให้มีเจ้าหน้าที่ทหารถูกฆ่าตายไป ๔ นายและมีข้อมูลว่าขบวนการดังกล่าวขโมยปืน (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาวุธปืนเอ็ม ๑๖) ไปประมาณ ๓๐๐ กระบอกพร้อมทั้งยุทธโศปกรณ์อื่นอีกมาก และมีข่าวซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบว่าอาวุธบางส่วนถูกนำไปขายให้กับกลุ่มแบ่งแยกดินแดนอาเจะห์^{๑๑}

^{๑๑} ปรากฏเป็นข่าวทางโทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์หลักๆ ทุกฉบับในระหว่างวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖.

เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อจิตใจของคนทั้งชาติ และเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติอย่างรุนแรง การที่องค์กรอาชญากรรมลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยซึ่งมีการประเมินว่ามีคนต่างด้าวหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยประมาณ เกือบสองล้านคน และมีปัญหาในการควบคุมบุคคลเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และความสงบสุขของสังคมอย่างรุนแรง เพราะความที่เป็นคนต่างชาติ เป็นแรงงานไร้ฝีมือ การศึกษาพูดคุยสื่อสารกับคนไทยไม่ค่อยได้ ได้รับค่าจ้างและสวัสดิการต่ำ

ความกดดันเหล่านี้อาจจะทำให้แรงงานต่างด้าวก่อคดีอาชญากรรมและทำความเสียหายให้กับประเทศอย่างมหาศาล และยังเป็นช่องทางให้กลุ่มผู้ไม่หวังดีหรือกลุ่มก่อการร้ายสามารถแอบแฝงเข้ามาในประเทศไทย โดยทำตัวให้ผสมกลมกลืนกับกลุ่มคนต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองสามารถที่จะก่อการร้ายได้ง่าย ทำให้ยากต่อการติดตามร่องรอย และตรวจสอบจับกุม เหตุการณ์เหล่านี้มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอย่างร้ายแรงและต้องรีบแก้ไขโดยเร่งด่วน

มาตรการและประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมของไทย

ดังกล่าวแล้วว่ากฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันสร้างขึ้นมาจากบนพื้นฐานที่จะใช้ปราบปราม การกระทำความผิดที่กระทำโดยปัจเจกบุคคล ไม่ได้สร้างขึ้นมาให้เหมาะสมกับการใช้ปราบปรามองค์กรอาชญากรรมทั้งประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ สามารถต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนับวันองค์กรอาชญากรรมทั้งในประเทศไทยและข้ามชาติ จะมีกิจกรรมผิดกฎหมายเพิ่มสูงขึ้นและทำความเสียหายให้ประเทศมากขึ้น

แม้บางมาตราในกฎหมายที่ออกมาเพื่อปราบปรามการกระทำ ความผิดขององค์กรอาชญากรรมโดยเฉพาะ ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะ ไม่ได้จัดทำอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์เพื่อปราบปรามองค์กรอาชญา กรรม และเป็นกฎหมายเดี่ยวไม่มีมาตรการอื่นสนับสนุนทั้งในด้านการ หาพยานหลักฐาน การสืบสวนสอบสวน การให้ความมั่นใจในความ ปลอดภัยแก่พยาน

๑. มาตรการทางด้านกฎหมาย

ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีมาตรการทางด้านกฎหมายที่สามารถ นำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมได้อย่าง จริงจัง แม้ตามกฎหมายของไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับที่มีบท บัญญัติใกล้เคียงกับการที่จะนำมาใช้เป็นมาตรการในการป้องกันปราบ ปรามองค์กรอาชญากรรม เช่น บทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา ว่า ด้วยเรื่องอั้งยี่ และช่องโจร^{๑๔} กฎหมายป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน และกฎหมายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

^{๑๔} มาตรา ๒๐๙ ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความ มุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ ต้อง ระวังโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า ผู้จัดการหรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในคณะบุค คลนั้น ผู้นั้นต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่าง หนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุก อย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานช่องโจร ต้องระวังโทษจำ คุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิดที่มีระหว่างโทษถึงประหารชีวิต จำคุก ตลอดชีวิตหรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวังโทษจำคุกตั้ง แต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันถึงสองหมื่นบาท

แต่มาตรการเหล่านั้นยังไม่เพียงพอ เพราะกระบวนการพิจารณาคดีของประเทศไทย ยังใช้มาตรการเดียวกันในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม

ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นบุคคลธรรมดา กฎหมายให้สิทธิต่างๆ มากเพื่อเป็นการรับประกันสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลย

ทั้งนี้เนื่องมาจากแนวความคิดที่ว่า การดำเนินคดีอาญาเป็นเรื่องระหว่างรัฐกับราษฎร ซึ่งรัฐมีอำนาจมีกำลังคนและมีมาตรการทางด้านกฎหมายเป็นเครื่องมือ แต่ราษฎรอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่า ต้องอยู่ภายใต้กรอบของการบังคับใช้กฎหมาย

ดังนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้มีบทบัญญัติรับรองคุ้มครองสิทธิของประชาชนไว้มาก การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ^{๕๕}

เช่น วิธีการจับ การค้น การปล่อยชั่วคราวในระหว่างการสอบสวน การพิจารณาคดีในชั้นศาล ซึ่งได้ให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้อย่างกว้างขวาง มาตรการทางด้านกฎหมายของไทยดังกล่าวนำมาใช้บังคับกับองค์กรอาชญากรรมเช่นเดียวกัน

แต่องค์กรอาชญากรรมมีอำนาจ มีอิทธิพลและเงินทุนรวมทั้งปัจจัยสนับสนุนอื่นพร้อมมากกว่าราษฎรธรรมดา สามารถต่อสู้กับอำนาจรัฐได้เป็นอย่างดี สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมสามารถใช้สิทธิต่างๆ ที่กฎหมายรับรองเพื่อบิดเบือนคดี ขอลปล่อยชั่วคราวให้สินบนเจ้าหน้าที่ มีผู้ต้องหาซึ่งกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดรายใหญ่คือ

นายพงษ์ศักดิ์ โรจน์ศักดิ์สกุล หรือเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ

^{๕๕} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖

ว่า ลี ยุน ชุง^{๔๐} ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจของไทยจับกุมตัวไว้ ระหว่างการดำเนินคดีส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปประเทศสหรัฐอเมริกาตามสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน นายลี ยุน ชุง ได้ให้สินบนเจ้าหน้าที่ระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมของไทยให้ช่วยเหลือเพื่อปล่อยตัวชั่วคราว เมื่อได้รับการปล่อยชั่วคราวแล้วได้หลบหนีไปประเทศพม่า

มีคดีจำนวนมากที่ผู้ต้องหาสามารถหลบหนีออกนอกประเทศได้ หลังจากได้รับการประกันตัว ทำให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมไทยไม่สามารถป้องกันผู้กระทำความผิดหลบหนีออกนอกประเทศได้ อันเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมไทยได้อีกอย่างหนึ่ง

^{๔๐} นายลี ยุน ชุง หรือในชื่อไทยว่า นายพงศ์ศักดิ์ โรจนศักดิ์สกุล ถูกน้องคนสำคัญของขุนสำซึ่งมีส่วนพัวพันกับการลักลอบส่งเฮโรอีนเข้าไปในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ถูกทางการสหรัฐอเมริกาออกหมายจับ และนายลี ยุน ชุง ได้เข้ามาในประเทศไทย ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวได้เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๙ ต่อมาวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ส่งตัวนายลี ยุน ชุง ไปดำเนินคดีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนไทย-สหรัฐ ระหว่างการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปประเทศสหรัฐอเมริกานั้นวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ นายลี ยุน ชุง ได้รับการปล่อยชั่วคราวและหลบหนีประกันไปประเทศพม่า ต่อมาทางการพม่าจับตัวไว้และได้แจ้งให้นายกรัฐมนตรีไทย (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ในขณะนั้น) ให้เดินทางไปรับตัวนายลี ยุน ชุงจากรัฐบาลพม่ากลับมาดำเนินคดีในประเทศไทย วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ นายลี ยุน ชุง ถูกนำตัวกลับมาถึงประเทศไทยและถูกสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีข่าวว่านายลี ยุน ชุง ได้ให้การในการสอบสวนว่าได้ให้เงินสินบนจำนวนหลายสิบล้านบาทแก่เจ้าหน้าที่ระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมและต่อมาเจ้าหน้าที่ผู้นั้นถูกไล่ออกจากราชการโดยคงบำเหน็จบำนาญ และถูกดำเนินคดีทางอาญา ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ฉบับวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๙ และหนังสือพิมพ์เนชั่นสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๒-๒๖ และหนังสือพิมพ์หลายฉบับในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

นอกจากนี้สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมยังอาศัยช่องว่างของกฎหมายซึ่งไม่มีมาตรการคุ้มครองผู้ที่มาให้การเป็นพยาน ให้สินบนพยาน ช่มชู้และฆ่าพยาน ทำให้พยานเกรงกลัว ไม่กล้าไปเบิกความหรือไม่กล้าเบิกความตามความเป็นจริง มาตรการทางด้านกฎหมายของไทยในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับองค์กรอาชญากรรมได้เท่าที่ควรจะเป็น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาตัดสินคดีของศาลไทยยึดถือประจักษ์พยานเป็นหลักใหญ่ จึงทำให้เป็นการยากอย่างยิ่งที่จะพิพากษาลงโทษสมาชิกองค์กรอาชญากรรม

๒. มาตรการด้านการบังคับใช้กฎหมาย

แม้ว่ากฎหมายวิธีสบารบัญญัติ ของประเทศไทยหลายฉบับซึ่งได้บัญญัติขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ในการป้องกันและปราบปรามการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการนำเงินสกปรกที่ได้มาจากการกระทำความผิด มาทำให้ดูเหมือนเป็นเงินที่สะอาด ปกปิดซุกซ่อนแหล่งที่มาของเงินและทรัพย์สิน และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะผู้จำหน่ายรายใหญ่รวมทั้งผู้ผลิตยาเสพติดให้โทษโดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดอายัดเงิน รวมทั้งทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิดและผลกำไรจากการพิสูจน์แหล่งที่มาของทรัพย์สิน หลักฐานการได้มาซึ่งทรัพย์สินให้ผู้ถูกกล่าวหา

ให้เจ้าพนักงานตามกฎหมาย มีอำนาจยึดอายัดทรัพย์สินเหล่านั้นไว้ระหว่างการพิจารณาของศาล เป็นมาตรการที่สร้างขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาองค์กรอาชญากรรม

แต่มาตรการเหล่านั้นยังไม่มีประสิทธิภาพดังหวัง เพราะเป็นกฎหมายที่มีลักษณะเดียวไม่มีมาตรการสนับสนุนที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติได้ เปรียบเสมือนคนที่ไร้แขนและขา เพราะองค์กรอาชญากรรมมีคุณลักษณะพิเศษ มากกว่าอาชญากรรมธรรมดา มีนายทุนสนับสนุน มีอิทธิพลหนุนหลัง อาชญากรเป็นผู้มีความรู้ กระทำการเป็นเครือข่ายโยงใย ซับซ้อนเข้าถึงตัวการที่แท้จริงยาก และมีระบบการซ่อนทรัพย์สินเป็นอย่างดี

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีด้านต่างๆ พัฒนาไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านสารสนเทศ การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทำให้ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีความรู้ สามารถวางแผนได้อย่างแยบยล มีการดำเนินการในลักษณะเป็นองค์กรมากขึ้น มีเครือข่ายเป็นระบบโยงใย รวมทั้งระดับของการควบคุมขององค์กรมีระบบ ตัดตอนไม่ให้สาวถึงตัวการใหญ่หรือผู้มีอำนาจสั่งการขององค์กรได้

มีวิธีการใหม่ๆ หลบเลี่ยงการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ ทำให้ยากแก่การตรวจสอบหาพยานหลักฐานเพื่อนำมาใช้ลงโทษกลุ่มผู้กระทำความผิดในลักษณะองค์กร การที่จะต่อสู้หรือแสวงหาหนทางในการต่อสู้กับปัญหาองค์กรอาชญากรรมรัฐจำต้องพึ่งพาวิทยาการสมัยใหม่ เช่น มาตรการในการดักฟัง เป็นต้น

ในอดีตกฎหมายของไทยไม่มีบทบัญญัติในเรื่องการดักฟังเกี่ยวกับการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมที่ชัดเจนเนื่องจากเป็นการกระทบสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ

แม้ปัจจุบันจะมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการดักฟัง คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๔ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่มีอำนาจขอให้ศาลมีคำสั่งถึงเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์และโทรเลข ให้ส่งสิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอื่นทางไปรษณีย์ ซึ่งส่งจากหรือไปยังผู้ต้อง

หาหรือจำเลย หรือให้เก็บเอกสารนั้นไว้ก่อนระหว่างรอคำสั่งจากศาล พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พ.ศ. ๒๔๗๗ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ โทรเลขในการดส่งข่าวสาร และเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการกัก ส่ง ส่ง กลับ ตรวจทำลาย ไปรษณีย์ภัณฑ์ได้ แต่กฎหมายดังกล่าวไม่ได้ให้ อำนาจแก่รัฐหรือเจ้าหน้าที่ในการดักฟัง

พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใช้เทคนิคและดำเนินวิธี การทางเครื่องมือสื่อสารด้วยการดักฟังได้ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๑๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๔ จัตวา และพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ให้อำนาจดักฟังได้เช่นกัน

แต่มาตรการทางด้านกฎหมายเหล่านั้นเปิดโอกาสให้ดักฟังได้ใน ขอบเขตจำกัดเท่านั้น เฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐ ใน ภาวะที่ประเทศชาติไม่ปกติ ในบางฐานความผิดเท่านั้น ไม่ครอบคลุม ถึงกิจกรรมขององค์กรอาชญากรรม แม้ปัจจุบันจะมีการอนุญาตให้ใช้ มาตรการพิเศษในการเข้าถึงข้อมูลขององค์กรอาชญากรรมได้ตามพระ ราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ แต่การที่จะใช้มาตรการพิเศษตาม พระราชบัญญัตินี้จำต้องมีข้อกำหนดหรือระเบียบ ซึ่งออกตามพระราช บัญญัตินี้ซึ่งปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการยกร่าง

รัฐบาลเล็งเห็นว่าพยานมีความสำคัญต่อการพิจารณาพิพากษา อรรถคดี การที่พยานไม่ได้รับการคุ้มครองมากพอ อาจก่อให้เกิดความ เสี่ยงหายต่อกระบวนการยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยฉบับปัจจุบัน^{๙๙} จึงได้บัญญัติรองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานใน

^{๙๙} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔๔

คดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ

ปัจจุบันพยานยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งที่มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้บังคับแล้ว แต่การคุ้มครองพยานนั้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ต้องใช้งบประมาณสูง ซึ่งจำนวนงบประมาณและระดับของการคุ้มครองขึ้นอยู่กับระดับของผู้ต้องหาว่ามีอิทธิพลมากเพียงใด

อีกทั้งกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงประชาชนทุกระดับ การปฏิรูประบบราชการไทย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันทำให้ประชาชนตื่นตัวในเรื่องสิทธิของตนมากขึ้น

แต่ยังไม่มั่นใจในระบบการยุติธรรมรวมทั้งมาตรการคุ้มครองพยานอย่างสนิทใจ เพราะผู้ต้องหาซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมหรือเป็นพรรคพวกของผู้มีอิทธิพล ได้เข้าไปแทรกแซงมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกระดับ การให้การเป็นพยานต่อทางการเพื่อนำตัวผู้ต้องหามาลงโทษอาจไม่มีความปลอดภัยในสวัสดิภาพของตนเอง

อีกทั้งตามกฎหมายของประเทศไทยยังไม่มีมาตรการในการต่อรองคำรับสารภาพซึ่งเป็นมาตรการที่สามารถจะนำตัวอาชญากรที่เป็นตัวการใหญ่มาลงโทษได้มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม เป็นช่องว่างให้องค์กรอาชญากรรมอาศัยโอกาสที่รัฐไม่สามารถสร้างความมั่นใจในมาตรการให้การรับรอง รับประกันในความปลอดภัยให้กับพยาน ให้สินบนพยาน ช่มชู้พยานรวมทั้งฆ่าพยาน ทำให้ผู้ที่มาให้การเป็นพยานเกรงกลัวอิทธิพลขององค์กรอาชญากรรม กลัวภัยมีดอันจะเกิดกับตนเอง รวมทั้งบุคคลในครอบครัว

ผู้รู้เห็นการกระทำผิดจึงไม่กล้ามาให้การเป็นพยาน หรือไม่กล้า

ให้การช้ดทอหผู้กระทำคามผิห

แม้ในปัจจุบัณมีการจ้ดตั้งกรรสบสวณคหีพิเศช ช้ันเป็นหน่วยงานใหม่ในส้งกัคกระทรวงยุหิธรรรมและพระราชบัณญหิการสอบสวณคหีพิเศช พ.ศ.๒๕๔๗ ก้ําหนคให้มึหน้าทึบ้งค้บใช้กฎหมาย เพื่อป้องกัณปราบปราม สึบสวณสอบสวณการกระทำผิหอาญาตามทึกฎหมายบัณญหิโดยค้ําเนนการเก้ยวกับคหีพิเศช

ลัษณะคหีเก้ยวกับคามผิหทางค้ําณภาชีอากกร การเงิน การธนาการ ทรรพยัสินทางบัณญหา ลิชสิทธี การค้ําและส้งแวดล้อม อาชญากรรรมทางอึล็กทรรอนิกส์ การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรฐและคามผิหทางอาญาอึนๆ ทึมึผลกระทบอย่ํงล้ําคัญต่อคามสงบเรยบร้อยและคามม้ันคงของประเทศ ควมสัสมัพันธัรระหว่ํงประเทศหรือระบบเศรชฐกึจหรือการค้ล้งของประเทศ

หรือทึมึลัษณะเป็นการกระทำคามผิหช้ํมชาหิหรือเป็นการกระทำขององคํกรอชญากกรรรม แต่มาตรการทางค้ําณกฎหมายตามพระราชบัณญหิการสอบสวณคหีพิเศช ต้องอย่ํในกรอบของรฐธรรรมบุญแห่งราชอาณาจักรไทยจบัณปัจจุบัณ ในการปฏิบัติหน้าทึของเจ้าหน้าทึของรฐ จ้ํค้องค้ํนึงถึงผลกระทบต่อสิทธีของประชานเป็นล้ําคัญ อึกท้งอ้ํนาจหน้าทึของพนัักงานเจ้าหน้าทึในการปฏิบัติงานต้องอาศัยช้อบ้งค้บทึก้ําหนคโดยคณะกรรรมการคหีพิเศช หรือทึเรยักโดยย่อว่า กคพ. ช้ังปัจจุบัณระเบยบปฏิบัติด้งกล้ํว ย้งมึผลบ้งค้บใช้เพราะอย่ํในระหว่ํงการยกกร้ํง

๓. มาตรการทางค้ําณการเมือง

เดมการเมืองของไทยมึลัษณะทึเรยักโดยท้ํวไปว่า “ธรรกึจการเมือง” (money politics) การเมืองของไทยถูกแทรกช้งด้วยระบบนายทุน มึการระคณเงินทุนมาใช้ในการเลือกตั้งทุกระค้บ มึการช้ือเสยงโดย

ผ่านระบบหัวคะแนน เพื่อให้พรรคพวกของตนเองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเมือง เพราะต้องการอำนาจต่อรองกับรัฐบาล เมื่อมีอำนาจ มีอิทธิพลทางการเมืองแล้วจะอาศัยโอกาสเข้ามาปกป้องผลประโยชน์ หรือธุรกิจที่ผิดกฎหมายของตน และเป็นตัวส่งเสริมฐานอำนาจของตนในด้านอื่นๆ

แม้ภายหลังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันมีผลบังคับใช้ องค์กระหิสรหลายองค์กรถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกำกับทิศทางการดำเนินการทางด้านการเมืองของไทยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

แต่ก็ยังปรากฏการทุจริตในการเลือกตั้ง อำนาจอิทธิพลของการเมืองจะเข้าไปแทรกแซงการดำเนินกิจการของทุกองค์กรของรัฐ ทำให้ข้าราชการการเมืองมีอำนาจมีอิทธิพลเหนือข้าราชการประจำ และเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนยอมสวามิภักดิ์ต่ออำนาจทางด้านการเมือง ยอมรับสินบน หรือยอมที่เข้าเป็นพรรคพวกขององค์กรอาชญากรรม เพื่อได้รับความคุ้มครองจากองค์กรอาชญากรรม มากกว่าที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้โต้แย้ง หรือเรียกร้องความเป็นธรรมจากรัฐ เพราะประชาชนไม่มีความมั่นใจในประสิทธิภาพของรัฐ

ถึงแม้รัฐบาลปัจจุบันมีความมุ่งมั่นทางการเมือง (political will) ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและองค์กรอาชญากรรม แต่เมื่อขาดกฎหมายที่เพียงพอในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและเจ้าหน้าที่บางส่วนยังทุจริตอยู่ การปราบปรามจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๔. มาตรการทางด้านสังคมเศรษฐกิจ

เนื่องจากสังคมไทยนิยมยกย่องคนมีเงิน โดยไม่คำนึงถึงแหล่งที่มาของเงินและทรัพย์สินเหล่านั้นว่าได้มาโดยสุจริตหรือไม่ องค์กรอาชญากรรมใช้อำนาจทางด้านการเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ยกฐานะในทางสังคมของตน ใช้อิทธิพลในด้านต่างๆ ของตนทำให้ตนเองกลายมาเป็นผู้นำ สังคมไทยมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ และคิดว่า ปัญหาองค์กรอาชญากรรมอยู่ไกลตัวและมีเชื้อระของตน สังคมไม่กล้าต่อต้าน ขาดผู้นำที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้อย่างจริงจัง

ผู้ได้รับความเดือดร้อนไม่กล้าลุกขึ้นมาเรียกร้อง เพราะขาดความเชื่อมั่นในมาตรการคุ้มครองของรัฐ เงินที่ได้มาจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายสามารถนำมาลงทุนได้ทั้งด้านที่ดีและไม่ดี

องค์กรอาชญากรรมมีแหล่งเงินทุนมหาศาล สามารถนำเงินไปใช้ในการสร้างเครือข่ายในด้านต่างๆ ในการก่ออาชญากรรมนำไปเสริมสร้างปัจจัยสนับสนุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการก่ออาชญากรรม อาชญากรจะนำเงินที่ได้มาจากธุรกิจที่ผิดกฎหมายไปซื้อธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้ตนเองเป็นเสมือนนักธุรกิจ แล้วก็กระทำการฟอกเงินใช้อิทธิพลทางด้านการเงินยกฐานะของตนเองในทางสังคมเข้าไปซื้อและแทรกแซงสื่อสารมวลชน

เมื่อสมาชิกถูกจับกุมดำเนินคดี องค์กรอาชญากรรมก็จะใช้อำนาจทางด้านการเงินในการช่วยเหลือสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการจ้างนักกฎหมายที่มีความชำนาญมาช่วยในการต่อสู้คดี รวมถึงการติดสินบนเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งพยานโดยอาศัยสิทธิตามกฎหมายเพื่อปิดเบือนคดี

กระบวนการทางด้านเศรษฐกิจของไทย ไม่มีมาตรการป้องกันหรือตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินที่นำมาเป็นทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจแม้จะมีกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แต่มีข้อจำกัดในการบังคับใช้ได้เพียงความผิดมูลฐาน ๔ ประการเท่านั้น จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เพราะการดำเนินการทางด้านเศรษฐกิจขององค์กรอาชญากรรมทำให้เกิดความปั่นป่วนในระบบเศรษฐกิจ และทำให้นักลงทุนไม่เชื่อมั่นในการ

ลงทุนและทำให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องไปถึงด้านอื่นอีกมาก

๕. มาตรการทางด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

ปัญหาองค์การอาชญากรรม ปัจจุบันกลายเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกันไปทั่วโลก มีลักษณะการกระทำเป็นเครือข่ายข้ามชาติ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าองค์การอาชญากรรมข้ามชาติในการป้องกันและปราบปรามให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ จำต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ

แม้ปัจจุบันจะมีความร่วมมือกันระหว่างประเทศในระดับหนึ่งโดยมีพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๕๓๒

แต่มาตรการด้านความร่วมมือระหว่างประเทศที่กล่าวมาข้างนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาองค์การอาชญากรรมได้ เนื่องจากมาตรการด้านความร่วมมือเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งมีลักษณะเป็นแบบพิธีการและเป็นทางการ ความร่วมมือระหว่างประเทศมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ทำให้ในทางปฏิบัติ การได้รับความร่วมมือเป็นเรื่องค่อนข้างยากและใช้เวลามาก

ส่วนมากไม่มีข้อตกลงที่แน่นอนและมีได้ทำความตกลงถึงมาตรการด้านความร่วมมือ ทั้งยังประสบปัญหาทางด้านบุคลากรและเวลา เช่น การแปลเอกสาร เวลาและขั้นตอนในการพิจารณาให้ความร่วมมือ

ปัญหาองค์การอาชญากรรมเป็นปัญหาในระดับนานาชาติ ทุกประเทศต่างได้รับผลกระทบจากปัญหาองค์การอาชญากรรม และต่างก็หามาตรการในการจัดการกับปัญหาองค์การอาชญากรรมในทุกทางไม่ว่ามาตรการด้านกฎหมาย และมาตรการอื่นๆ ตลอดจนมีการตกลงร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มสมาชิกเพื่อหามาตรการป้องกันและปราบปรามร่วมกัน

ประเทศไทยก็ประสบปัญหาอันเกิดจากองค์กรอาชญากรรมเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศชาติโดยรวม เป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ประเทศไทยจะต้องหามาตรการในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม พัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบกระบวนการยุติธรรม โดยศึกษาแนวทางจากมาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมของสหประชาชาติ และของประเทศอื่นๆ ที่มีมาตรการในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาถึงสภาพปัญหา ผลกระทบและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมของไทยโดยละเอียดในบทนี้แล้ว เห็นว่าประเทศไทยได้รับผลกระทบจากกิจกรรมที่ผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรมอย่างร้ายแรง ทำให้เกิดปัญหาสังคมนานาประการ ทำให้เศรษฐกิจปั่นป่วนและความเสียหายทางเศรษฐกิจคิดเป็นตัวเงินจำนวนมาก และยังมีผลเป็นการบั่นทอนการพัฒนาประเทศ

ซึ่งเป็นผลร้ายต่ออนาคตของชาติโดยตรง เพราะทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ คือทรัพยากรมนุษย์ ถูกทำลายไปตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง

องค์กรอาชญากรรมยังมีส่วนสำคัญในการก่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับข้าราชการและนักการเมือง องค์กรอาชญากรรมยังเข้าไปมีส่วนอย่างใกล้ชิดในกระบวนการทางการเมืองของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนการปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยเข้าไปมีบทบาทในการสนับสนุนนักการเมืองหรือเข้าไปร่วมวงไพบูลย์ในการเมืองด้วยการเข้าไปรับเลือกตั้งหรือส่งเครือญาติ บุตรหลานเข้าไปในวงการเลือกตั้ง ด้วยการใช้จ่ายเงินที่ได้มาจากกิจกรรมที่ผิดกฎหมายและใช้อิทธิพลของเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมในการสนับสนุนการเลือกตั้งพรรคพวกตนเอง

องค์กรอาชญากรรมยังพยายามเข้าไปมีส่วนร่วมในพรรคการเมืองทุกยุคสมัย ทำให้การเมืองที่มีลักษณะเป็น “ธุรกิจการเมือง” หรือ Money Politics เน้นการถนอมทุนและแสวงหากำไรจากตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองโดยมิชอบ

การตัดสินใจไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่แต่เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนและพรรคพวก ผลกระทบโดยรวมทั้งหมด มีผลเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของชาติอย่างต่อเนื่องและทำลายศักยภาพการพัฒนาประเทศ และความสามารถในการแข่งขันกับสังคมโลก

ในขณะที่องค์กรอาชญากรรมก้าวหน้าไปและเข้าครอบงำภาคเศรษฐกิจและการเมืองซึ่งส่งผลร้ายต่อสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคง แต่กระบวนการยุติธรรมซึ่งมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมกลับขาดการทำงานอย่างสอดคล้องประสานกันอย่างมีเอกภาพ

กฎหมายที่มีอยู่ขาดมาตรการที่เพียงพอในการดำเนินการกับองค์กรอาชญากรรมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การขาดความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมและผลร้ายของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรม

การขาดความมุ่งมั่นในทางการเมืองของรัฐบาลในอดีตในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม ทำให้ประเทศไทยพัฒนาช้าและไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร และประสบผลร้ายดังกล่าวนี้อย่างแล้ว

จึงจำเป็นต้องหาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างจริงจังและเป็นระบบ ซึ่งจะได้ศึกษาจากมาตรการของสหประชาชาติและประสบการณ์ของประเทศต่างๆ ที่ใช้แก้ปัญหาเดียวกันว่าใช้วิธีการอย่างไร และจะนำมาใช้ในประเทศไทยได้หรือไม่ในบทต่อไป

องค์กรอาชญากรรมในประเทศไทย

บทที่ ๒

มาตรการในการป้องกันและ ปราบปรามองค์กรอาชญากรรม ขององค์การระหว่างประเทศ และต่างประเทศ

ผลกระทบจากอาชญากรรมที่มีลักษณะจัดตั้งเป็นองค์กรนั้น ได้ทวีความรุนแรง และขยายวงกว้างออกไปจนกลายเป็นปัญหาระดับประเทศและระหว่างประเทศ มีลักษณะเป็นเครือข่ายโยงใยข้ามชาติที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทำให้นานาประเทศต่างได้รับผลกระทบจากปัญหาและเริ่มต้นตัวในการจัดการกับปัญหาองค์กรอาชญากรรม

ในที่นี้จะศึกษามาตรการในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมขององค์การสหประชาชาติและประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่เพราะมีมาตรการที่นำมาใช้ในการจัดการกับปัญหาองค์กรอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่น่าสนใจในระดับหนึ่ง

มาตรการขององค์การสหประชาชาติ

องค์การสหประชาชาติได้เล็งเห็นถึงความเลวร้ายที่เกิดจากการ

ปฏิบัติการขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งกระทำความผิดร้ายแรงและมีอยู่ทั่วโลก ซึ่งทำความเสียหายให้กับมนุษยชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมอย่างมาก

มีรายงานขององค์การสหประชาชาติประมาณว่าองค์กรอาชญากรรมมีรายได้จากการประกอบอาชญากรรมประมาณร้อยละ ๓-๕ ของรายได้ประชาชาติทั้งโลกรวมกัน* จึงได้สร้างข้อตกลงระหว่างประเทศซึ่งจะมีผลเป็นกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อสร้างมาตรการใหม่ๆ และเน้นด้านการส่งเสริมและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ" โดยทำเป็นอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและมีพิธีสารแนบท้ายอนุสัญญาดังกล่าวอีกสามฉบับ" คือ

-
- * สถาบันกฎหมายอาญาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. "องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ : วิกฤตปัญหาที่ต้องแก้ไข." (เอกสารประกอบการสัมมนา ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๔). หน้า ๑.
 - "อนุสัญญาลงประชชาติเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายระหว่างประเทศเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๖ มีประเทศที่ลงนามในอนุสัญญาฯ รวมทั้งสิ้น ๑๔๘ ประเทศ และมีประเทศที่ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้แล้ว ๘๒ ประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ จากอินเทอร์เน็ต www.unodc.org/unodc/crime_cicp_signatures.html)
 - "ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาเรื่ององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมาเป็นเวลานานหลายปี และได้เข้าร่วมในการเจรจาร่างอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และพิธีสารอีกสามฉบับในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยมาตลอด โดยสหประชาชาติได้จัดการประชุมร่างอนุสัญญาดังกล่าวรวม ๑๑ ครั้ง เป็นเวลาทั้งสิ้น ๒ ปี ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ๒๕๔๓ และผู้วิจัยได้รับเชิญจากองค์การสหประชาชาติในฐานะผู้เชี่ยวชาญขององค์การสหประชาชาติเพื่อป้องกันองค์กรอาชญากรรมและยาเสพติดในการประชุมต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาแนวทางในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติอีกหลายครั้ง

พิธีสารเพื่อป้องกันและปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก พิธีสารต่อต้านการผลิตและลักลอบค้าอาวุธ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ และเครื่องกระสุนโดยผิดกฎหมาย และพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนย้ายถิ่นทางบก ทะเล และอากาศ โดยร่างอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าวได้แล้วเสร็จ และเปิดให้ประเทศต่างๆ ลงนามในเดือนธันวาคม ๒๕๔๓

ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามเป็นประเทศภาคีสมาชิกด้วยเช่นกันซึ่งในอนุสัญญาดังกล่าวได้ให้คำจำกัดความของคำว่า องค์การอาชญากรรมว่า

“องค์การอาชญากรรม” หมายถึงกลุ่มที่มีการจัดโครงสร้างของบุคคลสามคนหรือมากกว่าที่ดำรงอยู่เป็นระยะเวลาหนึ่งและที่มีการประสานการดำเนินงานระหว่างกัน โดยมีเป้าหมายในการกระทำอาชญากรรมร้ายแรงหนึ่งอย่างหรือมากกว่าหรือในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ด้วยเหตุผลที่วัตถุประสงค์สำคัญของอนุสัญญา คือการส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว อนุสัญญาจึงได้กำหนดให้รัฐภาคีที่เข้าเป็นสมาชิกต้องร่วมมือและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกฎหมายในทางอาญา^๔ และมาตรการที่สำคัญที่สุดในอนุสัญญาดังกล่าวคือการกำหนดให้รัฐภาคีต้องบัญญัติให้การกระทำความผิดที่

^๔ อนุสัญญาข้อ ๒

ระบบตามอนุสัญญา เป็นความผิดตามกฎหมายภายในของรัฐภาคี โดยอนุสัญญาได้กำหนดให้รัฐภาคีใช้มาตรการต่างๆ ดังต่อไปนี้ในการปราบปรามองค์การอาชญากรรม คือ

๑. การกำหนดให้การมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์การอาชญากรรมเป็นความผิด^{*}

โดยกำหนดให้รัฐภาคีต้องนำมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรการอื่นๆ ตามความจำเป็นเพื่อกำหนดให้กรณีการตกลงหรือเข้าไปมีส่วนร่วมกับบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อกระทำอาชญากรรมร้ายแรง ไม่ว่าจะมิได้วัตถุประสงค์แสวงหาประโยชน์ทางการเงินหรือประโยชน์อื่น เป็นความผิดทางอาญาเมื่อกระทำผิดโดยเจตนาหรือมีการกระทำโดยรู้ถึงเป้าหมายและกิจกรรมหรือรู้ถึงเจตนาของกลุ่มองค์การอาชญากรรม

นอกจากนั้นยังรวมถึงการจัดการ การช่วยเหลือสูง การอำนวยความสะดวกหรือการให้คำปรึกษาแนะนำในการประกอบอาชญากรรมที่ร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์การอาชญากรรม

๒. การกำหนดให้การฟอกทรัพย์สินที่ได้จากอาชญากรรมเป็นความผิด^{*}

อนุสัญญาฉบับนี้ กำหนดให้รัฐภาคีต้องระบุมความผิดมูลฐาน (predicate offence) เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายภายในของรัฐ เพื่อให้สามารถนำมาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่นไปดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด

การกำหนดความผิดมูลฐานเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการบังคับ

^{*} อนุญญากำร ๕

^{*} อนุญญากำร ๖

ใช้กฎหมายกำรป้องกันและกำรปรำบปรำมกำรฟอกเงิน เนื่องจำกจะเป็นกำรพิจารณาว่ากำรกระทำผิดอำชญำฐำนใดบ้ำงที่จะนำมำตรกำรกำรป้องกันและปรำบปรำมกำรฟอกเงินมำใช้กับเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มำจำกกำรกระทำควำมผิด

โดยอนุสัญญำฉบับนี้ได้กำหนดควำมผิดมูลฐำนไว้อย่ำงกว้างๆ เพื่อให้ประเทศสมำชิกนำไปกำหนดฐำนควำมผิดต้ำงๆ ในกฎหมายป้องกันและปรำบปรำมกำรฟอกเงินภำยในประเทศของตน แต่โดยหลักแนวคิด้กำรกำหนดควำมผิดมูลฐำนเห็นว่ำควรเป็นกำรกระทำควำมผิดอำชญำที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. ควำมผิดที่มีรูปแบบและวิธีกำรดำเนินงำนที่มีลักษณะเป็นองคค์กรอำชญำกรรรม

๒. ควำมผิดที่มีลักษณะของกำรประกอบอำชญำกรรรมทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง

๓. ควำมผิดที่เป็นกำรกระทำที่สลับซับซ้อน ยำกแก่กำรปรำบปรำม

๔. ควำมผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อควำมมั่นคงในเศรษฐกิจ

อนุสัญญำข้อ ๖ กำหนดให้กำรฟอกทรัพย์สินที่ได้จำกอำชญำกรรรมเป็นควำมผิดอำชญำเมื่อมีการกระทำโดยเจตณำคือ ให้กำรกระทำด้ำนกำรแปลงหรือกำรโอนย่ำยทรัพย์สินโดยรู้ว่ำทรัพย์สินนั้นคือรำยได้จำกอำชญำกรรรม เพื่อควำมประสงค์ในกำรปกปิดหรืออำพรงที่มำโดยผิดกฎหมายของทรัพย์สิน หรือเพื่อช่วยเหลือนบุคคลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำควำมผิด เพื่อหลีกเลี่ยงผลทำงกฎหมายของกำรกระทำนั้น

“ สินหนำท ประยูรรัตน. ค่ำอธิบายพระรำชบัญญัติป้องกันและปรำบปรำมกำรฟอกเงิน. ครั้งที่ ๑. (กรุงเทพมหานคร :บริษัทวินเนอรฺ เอเซีย เทรด์ จำกัด้. ๒๕๔๒). หน้ำน ๘๒.

“ อนุสัญญำข้อ ๖ วรรค ๑ (ก) (๑)

นอกจากนั้นยังรวมถึงการปกปิดหรืออำพรางซึ่งลักษณะ แหล่งที่มา สถานที่ตั้ง การโอนการครอบครองการเคลื่อนย้ายหรือการมีกรรมสิทธิ์หรือการมีสิทธิอันแท้จริงเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากอาชญากรรมโดยรู้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวคือทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม^๙

๓. การกำหนดการฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นความผิดอาญา^{๑๐}

อนุสัญญากำหนดให้การสัญญาว่าจะให้ หรือให้ผลประโยชน์อันมิชอบแก่ตัวเจ้าพนักงาน บุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้เจ้าพนักงานนั้นกระทำการหรือละเว้นกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่^{๑๑}

การที่เจ้าพนักงานเรียกร้องหรือยอมรับซึ่งผลประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือบุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้เจ้าพนักงานนั้นกระทำการหรือละเว้นกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่เป็นความผิด^{๑๒}

อนุสัญญาข้อนี้ ยังเสนอข้อเสนอแนะให้รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องมีมาตรการทางกฎหมาย หรือมาตรการอื่นตามความจำเป็นเพื่อกำหนดความรับผิดการฉ้อราษฎร์บังหลวงในรูปแบบอื่นๆ^{๑๓} และให้ขยายความรับผิดไปยังเจ้าพนักงานระหว่างประเทศหรือเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ ความรับผิดตามอนุสัญญาข้อนี้มุ่งหมายถึงการกระทำทั้งทาง

^๙ อนุสัญญาข้อ ๖ วรรค ๑ (ก) (๒)

^{๑๐} อนุสัญญาข้อ ๔

^{๑๑} อนุสัญญาข้อ ๔ วรรค ๑(ก)

^{๑๒} อนุสัญญาข้อ ๔ วรรค ๑ (ข)

^{๑๓} อนุสัญญาข้อ ๔ วรรค ๒

ตรงและทางอ้อมหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในการฉ้อราษฎร์บังหลวง

เนื่องจากลักษณะขององค์กรอาชญากรรมมีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคน มีการสมคบและแบ่งงานกันทำเป็นลำดับชั้น (conspiracy and hierachy) จำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อให้การปราบปรามกลุ่มองค์กรอาชญากรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลงโทษได้ทั้งผู้กระทำความผิดที่เป็นตัวการใหญ่ กลุ่มนายทุนที่สนับสนุนทางการเงินและสมาชิกระดับล่างขององค์กร

๔. การกำหนดให้การขัดขวางกระบวนการยุติธรรมเป็นความผิด^{๙๙}

อนุสัญญาข้อนี้กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาตรการทางกฎหมาย หรือมาตรการอื่นตามความเหมาะสมเพื่อกำหนดให้การใช้กำลัง การข่มขู่ การทำให้กลัวหรือการให้สัญญา การเสนอหรือการให้ประโยชน์ที่มิควรได้เพื่อจูงใจให้พยานให้การเท็จหรือเพื่อแทรกแซงการให้การหรือการเสนอพยานหลักฐานในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามที่ระบุในอนุสัญญานี้เป็นความผิดเมื่อกระทำโดยเจตนา^{๑๐๐}

นอกจากนั้นยังรวมถึงความรับผิดทางอาญาจากการใช้กำลังหรือการข่มขู่ หรือการทำให้กลัว เพื่อแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการยุติธรรมหรือเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามที่ระบุในอนุสัญญานี้^{๑๐๑} วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาข้อนี้ก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบงานยุติธรรมและเป็นการลดความเข้มแข็งขององค์กรอาชญากรรมได้ระดับหนึ่ง

^{๙๙} อนุสัญญาข้อ ๒๓

^{๑๐๐} อนุสัญญาข้อ ๒๓ (ก)

^{๑๐๑} อนุสัญญาข้อ ๒๓ (ข)

๕. มาตรการริบและการยึด^{๑๑}

อนุสัญญาข้อ ๑๒ กำหนดให้รัฐภาคีต้องมีมาตรการทางกฎหมายบังคับใช้ภายในประเทศของตนเพื่อริบหรือยึดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด^{๑๒} รวมถึงทรัพย์สิน อุปกรณ์หรือเครื่องมือ เครื่องใช้อื่นที่ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามอนุสัญญานี้^{๑๓}

ให้ริบและยึดทรัพย์สินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรม ซึ่งเป็นความผิดที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญานี้^{๑๔} ที่ได้เปลี่ยนรูปหรือแปรสภาพ แต่บางส่วนหรือทั้งหมดเป็นทรัพย์สินอื่น ทรัพย์สินเช่นว่านั้นไม่ว่าจะแปรสภาพไปกี่ครั้งก็ยังเป็นทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบตามอนุสัญญา^{๑๕}

เงินได้หรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับมาจากทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรมซึ่งเป็นความผิด ที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญานี้^{๑๖} หรือทรัพย์สินซึ่งเปลี่ยนรูปหรือแปรสภาพมาจากทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม หรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรมถูกนำไปปะปนด้วย^{๑๗}

ซึ่งความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” (property) อนุสัญญานี้^{๑๘} ได้ให้ความหมายไว้ในข้อ ๒ โดยให้หมายถึง “ทรัพย์สินทุกชนิด ไม่ว่ามีรูปร่างหรือไม่มีรูปร่าง เคลื่อนย้ายได้หรือเคลื่อนย้ายไม่ได้ จับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ และหมายถึงเอกสารหรือตราสารทางกฎหมาย ที่เป็นหลักฐานกรรมสิทธิ์หรือผลประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าว” และให้ความหมายของคำว่า “ทรัพย์สินที่ได้จากอาชญากรรม” (proceeds of crime) หมายถึง “ทรัพย์สินใดที่เกิดจากหรือได้รับไม่ว่าโดยทางตรง

^{๑๑} อนุสัญญาข้อ ๑๒

^{๑๒} อนุสัญญาข้อ ๑๒ วรรค ๑ (ก)

^{๑๓} อนุสัญญาข้อ ๑๒ วรรค ๑ (ข)

^{๑๔} อนุสัญญาข้อ ๑๒ วรรค ๓

^{๑๕} อนุสัญญาข้อ ๑๒ วรรค ๕

หรือทางอื่นจากการกระทำความผิด”

การดำเนินการในขั้นตอนก่อนการริบทรัพย์สินนั้นตามอนุสัญญาได้กำหนดมาตรการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยให้รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องส่งเรื่องให้ศาลหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการจัดหาบ้านที่กหรือให้ยึดหลักฐานของธนาคารหรือสถาบันการเงินหรือการค้าของผู้กระทำผิด

รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องไม่ปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามและจะปฏิเสธยกข้ออ้างว่าเป็นความลับทางธนาคารไม่ได้” โดยรัฐภาคีอาจกำหนดให้ผู้กระทำผิดแสดงแหล่งกำเนิดโดยชอบด้วยกฎหมายของทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรมที่ถูกกล่าวหา หรือทรัพย์สินอื่นซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบที่จะถูกริบ

ทั้งนี้โดยกำหนดให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในของตน” แต่การบังคับใช้บทบัญญัติในการริบและยึดนี้จะต้องไม่กระทบต่อสิทธิของบุคคลภายนอกซึ่งกระทำการโดยสุจริต

๖. มาตรการส่งผู้ร้ายข้ามแดน”

อนุสัญญานี้เป็นมาตรการใช้บังคับกับความผิดตามที่ระบุในอนุสัญญาตามข้อ ๓ วรรค ๑ (ก) ซึ่งก็คือความผิดตามอนุสัญญาข้อ ๕ การมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม

อนุสัญญาข้อ ๖ การกำหนดให้การฟอกทรัพย์สินที่ได้จากอาชญากรรมเป็นความผิด

อนุสัญญาข้อ ๘ การกำหนดให้การซ่อนเร้นหรือช่วยเหลือเป็นความผิดอาญา

“ อนุสัญญาข้อ ๑๒ วรรค ๒

“ อนุสัญญาข้อ ๑๒ วรรค ๓

“ อนุสัญญาข้อ ๑๒

และอนุสัญญาข้อ ๒๓ การขัดขวางกระบวนการยุติธรรมเป็นความผิดอาญา

ส่วนความผิดตามอนุสัญญาข้อ ๓ วรรค ๑ (ข) คือ ความผิดร้ายแรงตามที่ระบุในอนุสัญญาข้อที่ ๒ อันหมายถึงการกระทำที่เป็นความผิดซึ่งสามารถลงโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไป

หรือการลงโทษที่รุนแรงกว่านั้น เมื่อความผิดดังกล่าวมีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมและผู้กระทำผิดที่ได้รับการระบุว่าอยู่ในดินแดนของรัฐภาคีที่ได้รับการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

๗. มาตรการโอนตัวนักโทษ*

อนุสัญญาข้อนี้เป็นกลไกหนึ่งของมาตรการต่อต้านองค์กรอาชญากรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยอนุสัญญาข้อ ๑๗ ได้กำหนดเรื่องโอนตัวนักโทษไว้ว่า “รัฐภาคีอาจพิจารณาเข้าร่วมความตกลงหรือข้อตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคี ว่าด้วยการโอนตัวไปยังดินแดนของตน ซึ่งบุคคลที่ถูกพิพากษาหรือปราศจากเสรีภาพในรูปแบบอื่นสำหรับความผิดที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึงเพื่อที่บุคคลเหล่านั้นอาจรับโทษทั้งหมด ณ ดินแดนของตน” ตามอนุสัญญาข้อนี้

จึงเป็นการให้ดุลพินิจแก่รัฐภาคีมากกว่าจะเป็นพันธกรณีและให้ประเทศที่จะทำความตกลงโอนตัวนักโทษพิจารณาทำสนธิสัญญาโอนตัวนักโทษระหว่างกันหากเห็นสมควรต่อไป โดยความตกลงการโอนตัวนักโทษอาจเป็นแบบทวิภาคี (ข้อตกลงระหว่างสองประเทศ) หรือพหุภาคี (ข้อตกลงระหว่างหลายประเทศ)

สำหรับความผิดที่อนุสัญญานี้กำหนดให้รัฐภาคีทำความตกลง

* อนุสัญญาข้อ ๑๗

โอนตัวนักโทษคือการทำคามผิดมูลฐานตามอนุสัญญาข้อ ๕ ความผิดฐานเข้ามีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม ความผิดตามอนุสัญญาข้อ ๖ ความผิดฐานฟอกเงิน ความผิดตามอนุสัญญาข้อ ๘ ความผิดฐานฉ้อราษฎร์บังหลวง ความผิดตามอนุสัญญาข้อ ๒๓ ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม และการกระทำความผิดตามอนุสัญญาข้อ ๓ วรรค ๑ (ข) อันเป็นการกระทำความผิดร้ายแรงซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไปโดยความผิดนั้นมีลักษณะเป็นความผิดข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรม

โดยเงื่อนไขของหลักการโอนตัวนักโทษ คือ หลัก Double Criminality ซึ่งกำหนดให้การกระทำความผิดอาญานั้นต้องเป็นความผิดอาญาทั้งของประเทศผู้โอนและของประเทศผู้รับโอน

๘. ความร่วมมือระหว่างประเทศในคดีอาญา

อนุสัญญาเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรได้กำหนดให้รัฐภาคีจำต้องให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในคดีอาญา เพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติให้ประสบความสำเร็จ

ทั้งเป็นการสร้างมาตรฐานทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีมาตรฐานเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิก โดยอนุสัญญาฯ ได้กำหนดมาตรการเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในคดีอาญาไว้สองมาตรการคือ มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการริบทรัพย์สิน^{๒๖} และมาตรการความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งกันและกัน (Mutual Legal Assistance)^{๒๗}

^{๒๖} อนุสัญญาข้อ ๑๓

^{๒๗} อนุสัญญาข้อ ๑๔

มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศในการช่วยเหลือในการริบทรัพย์สิน

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๓ วรรค ๑ กำหนดให้รัฐภาคีให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินรวมถึงอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ จากการกระทำอาชญากรรม ซึ่งอยู่ภายในดินแดนของตนแก่รัฐที่ร้องขอความช่วยเหลือ ซึ่งการกระทำความผิดต่างๆ เป็นการกระทำตามความผิดตามที่อนุสัญญานี้ได้ระบุไว้

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๓ วรรค ๗ กำหนดให้รัฐที่ได้รับการร้องขอความช่วยเหลือ สามารถปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามคำร้องขอได้ หากความผิดที่ขอความช่วยเหลือไม่ใช่ความผิดที่ระบุในอนุสัญญานี้

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๓ วรรค ๘ เป็นบทบัญญัติว่าให้การตีความตามอนุสัญญาข้อนี้ ต้องไม่กระทบสิทธิของบุคคลภายนอกที่กระทำการโดยสุจริต

มาตรการความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งกันและกัน

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๔ วรรค ๑ เป็นการวางหลักการพื้นฐานให้ประเทศสมาชิกแห่งอนุสัญญาให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันทางกฎหมาย ตั้งแต่การให้ความเหลือในชั้นสอบสวนชั้นดำเนินการฟ้องคดี และชั้นศาลที่เกี่ยวกับความผิดตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาได้แก่ความผิดฐานมีส่วนร่วมในกลุ่มอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ความผิดฐานฟอกทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำอาชญากรรม ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม และความผิดร้ายแรงที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไป

เมื่อความผิดดังกล่าวมีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม และรัฐที่เป็นภาคีอนุสัญญานี้มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยรัฐภาคีต้องดำเนินการตามภาระหน้าที่ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน ซึ่งหมายถึงรัฐที่ขอความช่วยเหลือ

เหลือจะต้องปฏิบัติต่างตอบแทนด้วย

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๘ วรรค ๒ เป็นบทบัญญัติกำหนดความร่วมมือทางอาญาเพื่อเอาผิดกับนิติบุคคล

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๘ วรรค ๓ กำหนดลักษณะของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในรูปแบบต่างๆ ได้แก่

๑. การรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการสอบปากคำบุคคล

๒. การส่งเอกสาร

๓. การค้น การยึดและการอายัด

๔. การตรวจวัตถุและสถานที่

๕. การให้ข้อมูล ที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ รวมถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

๖. การให้เอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หลักฐานทางธนาคาร การเงิน บริษัทหรือธุรกิจทั้งที่เป็นต้นฉบับหรือสำเนาที่ได้รับรองแล้ว

๗. การระบุหรือสืบค้นให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน เครื่องมือ เครื่องใช้ อื่นๆ ที่มาจากการกระทำขององค์กรอาชญากรรม เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน

๘. การอำนวยความสะดวกในการไปเปิดเผยตัวของบุคคลในรัฐ ที่ร้องขอความช่วยเหลือ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี

๙. การให้ความช่วยเหลืออื่นๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายภายในของประเทศที่ให้

๙. การสืบสวนสอบสวนร่วม^{๒๔}

อนุสัญญาฯ ข้อนี้ระบุให้รัฐภาคีอาจจะพิจารณาทำความตกลง หรือข้อตกลงแบบทวิภาคีหรือพหุภาคีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภายใต้การสืบ

^{๒๔} อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๙

สวนสอบสวน การฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินการต่างๆ ทางศาล ในรัฐภาคีหนึ่งรัฐหรือมากกว่า

เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องอาจจัดตั้งหน่วยสืบสวนสอบสวนร่วมขึ้นในกรณีที่ไม่มีความตกลงหรือข้อตกลงดังกล่าว

การสืบสวนสอบสวนร่วมอาจดำเนินการได้โดยความตกลงเป็นรายกรณี รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องทำให้แน่ใจว่าอธิปไตยของรัฐภาคีเจ้าของดินแดนซึ่งการสืบสวนสอบสวนร่วมดังกล่าวจะมีขึ้นจะได้รับความเคารพอย่างเต็มที่

มาตรการตามอนุสัญญาข้อนี้เป็นส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเทศภาคีที่อาจจะมีการตกลงระหว่างกันในรูปแบบอย่างเป็นทางการแบบทวิภาคีหรือแบบพหุภาคี หรือในรูปแบบอย่างไม่เป็นทางการโดยตกลงกันเป็นรายคดีก็ได้

๑๐. เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษ^{๑๐}

เนื่องจากองค์กรอาชญากรรมได้ก่ออาชญากรรมที่คุกคามต่อความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของอำนาจอธิปไตยของรัฐต่างๆ ทั่วโลก ปัญหาอาชญากรรมได้ทวีความซับซ้อนและรุนแรงขึ้น มีวิวัฒนาการที่ทันสมัยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีสมัยใหม่และมีลักษณะข้ามชาติ การป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากนานาประเทศและต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ดังนั้นวิธีการในกระบวนการยุติธรรมโดยทั่วไป อาจไม่สามารถปราบปรามองค์กรอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การสห-

^{๑๐} อนุสัญญาข้อ ๒๐

ประชาชาติได้ตระหนักถึงปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จึงได้กำหนดให้มีเทคนิคการสืบสวนพิเศษ เพื่อเป็นมาตรการในการพิสูจน์ความผิดและนำตัวอาชญากรรมมาลงโทษ

อนุสัญญาข้อ ๒๐ จึงได้ให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายของรัฐภาคีใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนพิเศษ สำหรับความผิดที่อนุสัญญานี้ระบุถึง โดยอาจใช้วิธีการเช่น

๑. การจัดส่งภายใต้การควบคุม (Controlled Delivery)
๒. การปฏิบัติการลับ (Undercover Operation)
๓. การเฝ้าติดตามโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Surveillance) เช่น การดักฟังหรือการดักข้อมูลในการติดต่อสื่อสาร

บทบัญญัติของอนุสัญญาข้อนี้กำหนดไว้ว่า

๑. ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในของรัฐภาคีนั้น เมื่อเห็นสมควรและจำเป็นเพื่อให้มีการใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การเฝ้าติดตามโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์หรือการเฝ้าติดตามในรูปแบบอื่นๆ และการปฏิบัติการลับโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐนั้นภายในดินแดนของตนเพื่อความมุ่งประสงค์ในการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้

๒. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนความผิดที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึงรัฐภาคีจะได้รับการส่งเสริมให้ทำความตกลงหรือข้อตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคีที่เหมาะสมตามความจำเป็น เพื่อใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษเหล่านั้น ในบริบทของความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศจะต้องจัดทำและถือปฏิบัติตามความตกลงหรือข้อตกลงนั้น โดยสอดคล้องกับหลักการความเท่าเทียมกันของอธิปไตยแห่งรัฐอย่างเต็มที่และจะต้องมีการดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามข้อกำหนดของความตกลงหรือข้อตกลงเหล่านั้น

๓. ในกรณีที่ไม่มี ความตกลงหรือการจัดการดังที่ระบุไว้ใน

วรรค ๒ ของข้อนี้ การตัดสินใจที่จะใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษดังกล่าวในระดับระหว่างประเทศจะต้องกระทำเป็นรายกรณีไป และหากมีความจำเป็นอาจนำข้อตกลงและความเข้าใจระหว่างกันในเรื่องการเงินมาพิจารณาด้วย โดยคำนึงถึงเขตอำนาจของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

๔. การตัดสินใจที่จะใช้การจัดส่งภายใต้การควบคุมในระดับระหว่างประเทศอาจให้รวมถึงวิธีการเช่นการอนุญาตให้สิ่งของส่งผ่านต่อไปยังผู้รับหรือมีการเคลื่อนย้ายหรือสับเปลี่ยนทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ด้วยความยินยอมของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้สามารถพิจารณาในบทบัญญัติตามอนุสัญญาข้อนี้ได้ดังนี้

๑๐.๑ การจัดส่งภายใต้การควบคุม (Controlled Delivery)

ตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรม ข้อ ๒ (i) บัญญัติว่าการจัดส่งภายใต้การควบคุม หมายถึงวิธีการอนุญาตให้ของผิดกฎหมาย หรือต้องสงสัยผ่านออกไปจากผ่านหรือเข้าไปสู่เขตแดนของรัฐหนึ่งหรือมากกว่ารัฐหนึ่ง โดยการรับรู้และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อการสืบสวนสอบสวนหาความผิดและเพื่อให้การระบุดำเนินการที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น

การจัดส่งภายใต้การควบคุม จึงหมายถึงการติดตาม การลักลอบขนส่งยาเสพติด เด็ก ผู้หญิง อาวุธสงคราม ธนบัตรปลอม หรือสิ่งผิดกฎหมายอื่นโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรู้ว่ามีกระทำความผิดเกิดขึ้น แต่ไม่ดำเนินการจับกุมเนื่องจากต้องการให้สิ่งผิดกฎหมายดังกล่าวส่งถึงมือผู้รับเพื่อที่จะดำเนินการจับกุมกลุ่มบุคคลที่กระทำความผิดได้ทั้งขบวนการ ซึ่งการดำเนินการจัดส่งจะอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิดโดยมิให้กลุ่มผู้กระทำผิดรู้ตัว

การพิจารณาถึงปัจจัยที่จะนำวิธีการจัดส่งภายใต้การควบคุมมาใช้จะต้องคำนึงถึงตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้จะทำการส่งมอบ

หรือเป็นผู้ควบคุมวัตถุหรือบุคคลที่ต้องห้าม จะต้องเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ และได้รับคำแนะนำหรือให้ความรู้ก่อนการปฏิบัติงาน มีการใช้เครื่องมือสื่อสารในการดักจับฟังสัญญาณ ติดตั้งที่สินค้านหรือตัวบุคคลเพื่อดักฟัง ข้อมูลทั้งก่อนและระหว่างการจัดส่งวิธีการจัดส่งภายใต้การควบคุม อาจใช้เจ้าหน้าที่อำพรางตัวเป็นผู้ถือสิ่งของหรือส่งมอบตัวบุคคลต้องห้าม โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลและรัฐพลายทางที่วัตถุหรือบุคคลต้องห้ามจะเดินทางไปถึงในการวางแผนติดตามการจัดส่งหรือจับกุม

หรืออาจใช้สายลับที่เป็นบุคคลอื่นจัดส่งวัตถุหรือบุคคลต้องห้าม โดยมีการควบคุมของเจ้าหน้าที่

บุคคลดังกล่าวอาจเป็นผู้เคยอยู่ในกลุ่มอาชญากรรมหรือมีความสัมพันธ์กันมาก่อน แต่สามารถไว้วางใจให้ทำงานแก่รัฐได้และวิธีการสุดท้าย คือการใช้ให้ผู้กระทำความผิดนั้นๆ เป็นผู้ส่งมอบโดยมีการจับกุมผู้กระทำความผิด

แต่เจ้าหน้าที่รัฐต้องมีข้อตกลงอนุญาตให้ผู้กระทำความผิดกระทำ การส่งมอบสิ่งของบุคคลต่อไปโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ตัวการสำคัญหรือผู้บงการในการกระทำความผิด

การพิจารณารับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการจัดส่งภายใต้ การควบคุม การจัดส่งภายใต้การควบคุมต้องมีข้อตกลงทวิภาคีหรือ พหุภาคีระหว่างประเทศที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสืบสวน ภายใต้ หลักต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

เพื่อให้พยานหลักฐานที่ได้มาจากวิธีการดังกล่าวรับฟังเป็น พยานหลักฐานในการดำเนินคดีของประเทศต้นทางและประเทศปลายทางได้ตามกฎหมาย ซึ่งหากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในประเทศ ปลายทางก็จะสามารถลงโทษในความผิดที่กระทำในราชอาณาจักรได้ และหากมีการร่วมมือกันเป็นเครือข่ายมาจากประเทศต้นทาง ก็สามารถ